

МАКЕДОНСКИ КЛУБ "ИЛИНДЕН 1903"
ХАМБУРГ (1978-1998)

Книгоиздателство
"МАКЕДОНСКА ИСКРА"
Скопје

Фиданка Танаскова
Славе Николовски - Катин

Македонски клуб "Илинден 1903" - Хамбург

Оваа Монографија е посветена на Македонскиот клуб "Илинден 1903" од Хамбург, Германија и на неговите членови, активисти, симпатизери, пријатели и на сите оние кои придонесоа за големиот развој и растеж во изминатите дваесет години.

Издание на управата на **Македонскиот клуб**
"ИЛИНДЕН 1903" Хамбург, Германија
Wandsbeker Zoll str. 75
Tel. 040-652-8068

Издавачки одбор/ ујраватиа на Клубој:

Никола Грујовски, претседател
Ѓорѓи Котев, зам. претседател
Павлина Ѓоргиевска, секретар
Благој Додевски, благајник
Милаи Корчак, Тони Данев, Панде Солаковски,
Јосиф Велковски, Верка Брунер, Трајко Димитров,
Кенто Јовановски, Томе Јовески, Ѓеорѓи Иванов,
Стојко Стефански, Стојко Огненоски, Милаи Тодоровски,
Љуба Тодоровска, Злата Стојановска

Според мислењето на Министерството за култура на Република Македонија бр. 07-24-04/2 од 02.04.1998 година за книгата Македонски клуб "Илинден 1903" од Фиданка Танаскова и Славе Николовски Катин се плаќа повластена даночна стапка.

ФИДАНКА ТАНАСКОВА
СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ - КАТИН

МАКЕДОНСКИ КЛУБ "ИЛИНДЕН 1903"
Хамбург (1978-1998)

1998 година

ДЕНЕС НАД МАКЕДОНИЈА. . .

*Денес над Македонија се раѓа
Ново сонце на слободата.
Македонците се борат
За својата правда.*

*Од гроб сѐанаа славните војводи
На Крушевската република
Гоце Делчев, Питу Гули,
Даме Груев, Сандански.*

*Не ѝлачи Македонија, мајко мила,
Крени глава, гордо, високо,
Македонија слободна -
Слободно ќе живее.*

DIE DEUTSCHE NATIONALHYMNE

*Einigkeit und Recht und Freiheit
für das deutsche Vaterland!
Danach lasst uns alle streben
brüderlich mit Herz und Hand!
Einigkeit und Recht und Freiheit
sind des Glückes Unterpfand.
Blüh im Glanze dieses Glückes,
blühe, deutsches Vaterland!*

ВОВЕД

Македонскиот клуб "Илинден 1903" во Хамбург, оваа година ја одбележува дваесетгодишнината од своето основање. Во 1978 година, беа удрени шемелиите на институцијата што ја продолжи традицијата и континуитетот на одржувањето на македонскиот национален субјективитет и идентитет. Овој пат во една друга национална средина, во срцето на Европа, во пазувите на еден припаднички народ со долга историја и култура. Германија како наша втора Татковина ни овозможува нам на Македонците дел од својот живот, но силата на економските околности да го минеме во рамките на една стара европска цивилизација. Просечно најблиска на нашата Татковина, овозможувајќи ни да ги остваруваме своите потреби и интереси на начин кој обезбедува зачувување и развивање на нашиот национален и културен идентитет. Отишка и нашата благо-дарност кон оваа држава, која меѓу првите ја призна Република Македонија, како самостојна и независна држава и со неа воспостави дипломатски односи на ниво на амбасади.

Одбележувањето на овој значаен јубилеј е повод да се потсетиме дека сè што од Св. Климент до денес е создадено има своја генеза и свој нераскинлив континуитет. Таа вековна вертикала на Македонците, како еден од најстарите и културно најеманципирани народи на Европа, се прекршува на два битни пункта: националниот и културниот, кои се пролинуваат во своите фази на борбата на Македонците за својот историски идентитет како народ. Тоа се две линии што не се развојуваат, две развојни димензии во нераскинлива врска. Овие илindenски вертикали на нашето битисување се во истојан ход. Тоа го потврдува и оваа годишница на нашиот клуб, која покажува дека генезата на големиот ослободувачки и творечки дух на македонскиот народ е нераскинлива во своите фази на неговата прометејска борба за идентитет, без оглед дали тоа се случува на бескакава на австралискиот континент, на недогледните просипанска на Америка и Канада или во срцето на Европа.

Монографијата за Македонскиот клуб "Илинден 1903", низ досега остварениите активности во неговата временски скромна, но со содржини бојато исполнета рамка, ги потврдува толку овие факти за нас Македонците, кои, независно од нашата десетинација на планетата, остваруваме она што сме преизнајливи за секоја цивилизација како делови од еден народ со бурна и нејојкорна историја, на која сме горди. Денес има немојивири, низ бојатите форми и содржини на нашето делување на овие простори, во развиениот културен систем на Хамбург, да ја зачуваме нашата културна традиција и да ѝ дадеме својот придонес за збојатување на германската културна ризница со нови вредности. Мојивирани од овој факт, во рамките на Клубот успешно функционираат КУД "Црвени каранфили", Женската, Реципаторската секција, особено спортистите активности, како што се фудбалот, тенисот и шахот, кои ги потврдуваат членовите на Клубот, а особено

младите, да ги откријат, развијат и афирмираат своите творечки активности во разни области на културата, уметноста и спортиот.

Има така посебен белег на нашиот живој му дава македонската црковна историја, која за нас прејстварува интелектуален фактор кој не обединува, како православни христијани, врз национална и верска основа. Црковниот живој за Македонците во Хамбург, а и за сите во друштвите делови на својот, прејстварува *spiritus movens* (дух кој потврдува) за зачувување на македонскиот национален и културен идентитет. Се надеваме дека оваа Монографија ќе остане како трајно сведоштво за живојот и работата на Македонците во Хамбург во изминалите дваесет години, но и како обврска за нашите млади поколенија да ја продолжат и надградуваат активностите на нашиот клуб.

Никола Грујовски

I дел

ХРОНИКА НА АКТИВНОСТИТЕ

1. Makedonien
2. Македонија низ вековите
3. Преселбите кон светот
4. Македниците во Хамбург
5. Македонско Духовно живеење
6. Кон изданието

MAKEDONIEN

Flagge Aufgehende achtstrahlige gelbe Sonne auf rotem Grund
Nationalfeiertag 08. September
Internationales MK Kennzeichen
Amtssprache makedonisch
Jährlicher 515 mm Niederschlag
Umfang des 748 km Landes
Davon entfallen Albanien 151 km auf Bulgarien 148 km Griechenland 228 km Serbien 221 km
Einwohner 2.104.035 (Juli 1996)
Gesprochene 70% makedonisch Sprache
21% albanisch
4% türkisch
3% serbo-kroatisch
2% andere
Oberfläche des Gebirgig mit tiefen Landes Becken und Tälern, drei große Seen
Höchste 2753 m (Korab) Erhebung
Bodenschätze Zinn, Magnet ei senstein, Eisenerz, Chrom, Blei
Fläche 25713 km² davon
25236 km² Land- und 477 km²
Wasserfläche Hauptstadt Skopje
Zeitverschiebung 0 Stunden gegenüber MEZ

Durchschnittliche Januar 4°C und Temperaturen im Juli 27°C
Klima heiß, trockener Sommer und Herbst, relativ kalte Winter mit starkem Schneefall
Ethnische 67% Makedonier Gruppen
20% Albaner 5% Türken 2% Serben 6 % Sonstige
Religion 67% Orthodox 30% Moslems 3% andere
Meeranbindung Keine
Tiefster Punkt 50 m (Vardar-Fluß)
Bodennutzung 10% Feld- und Ackeranbau 20% Wiese

***„ЈАС ГО РАЗБИРАМ СВЕТОТ
КАКО ПОЛЕ ЗА КУЛТУРНО
НАТПРЕВАРУВАЊЕ МЕЃУ
НАРОДИТЕ“***

ГОЦЕ

НАРОДЕ МАКЕДОНСКИ

*Народе македонски,
со какви идеи си ти
досџа беше разбуди се,
свесџи се не сџиј ти.*

*Не знаеш кој си, шџо си,
друџиџе не знааџи
срам џодем е за ебе,
сам да се не знаеш.*

*Каде е Карамџре
и дружинаџа му,
Мелас, Караванџелес,
Биџола, заџворјеџо.*

*Пискаа жени, деца
од село Заџоричани,
а џред аскероџи џурски
фрлајџе оружјеџо.*

*Народе македонски,
со какви идеи си ти
досџа беше разбуди се,
свесџи се не сџиј ти.*

Народна џесна

ВЕЗИЛКА

*Везилке, кажи како да се роди
џросџа и сџроџа македонска џесна
од ова срце шџо со себе води
разџовор ноќен во џревоџа бесна.*

*- Два конца џарај од срцеџо драџи,
едноџи црн е, а друџиџи црвен,
едноџи буди морничави џраџи,
друџиџи койнеж и свейџол и сџрвен.*

*Па со нив вези еднолична низа,
џесна од койнеж и џесна од мака,
ко јас шџо везам на ленена риза
ракав за бела невесџинска рака.*

*Судбинско нешџо се џлело за века
од двеџе нишки два созвучни збора,
еднаџа буди џемница шџо шџпрека,
друџаџа буди вкрвавена зора.*

Блаже Конески

2. МАКЕДОНИЈА НИЗ ВЕКОВИТЕ

Македонија е библиска - древна земја, сместена во централниот дел на Балканскиот полуостров, во јужна Европа. Преживеала војни, освојувачи, палежи, грабежи, империи, но го зачувала волшебството на сопствениот опстанок, корени и име и опстоила простум низ вековите зад нас.

Од величествените походи на Александар Македонски, преку римските и византиските владари, големите преселби, Самоиловото царство и потоа, Македонија била простор каде што се вкрстувале цивилизации, култури, јазици, интереси. Но, над сè, останал нејзиниот непокор, кој ја зачувал до денес.

Бурна е историјата на Македонецот, која сè уште има многу тајни - недообјаснети и мистериинезгаснати.

До налетите на Османлиите во четиринаесеттиот век, предолгото и разорно ропство, Македонија била земја на вкрстени култури, цивилизации, на фасцинантна уметност, изградени цркви и манастири, со Охридска архиепископија.

Турското ропство од 500 години ја уназило во секој поглед и наместо да го продолжи својот растеж, Македонија тонеше во мрак и бесперспективност.

Од Разловечкото и Кресненското востание, преку Илинден и Крушевската република во 1903 година, се редеа победи и порази, триумфи и страдања кои испишуваа и светли но и црни страници на историјата на овој народ.

Илинденското востание на Втори август 1903 претставуваше голем чин на масовното отфрлање на црното ропство од турската империја и создавање прва слободна македонска - Крушевска република на Балканот. Востанието договорено на Смилевскиот конгрес, го разгоруваа и храбро го изведоа триесетина илјади комити, сејмени, борци, слободољубци и патриоти, кои на десет илјади квадратни километри кренаа оружје и глас за слобода, што го слушна и поддржа светот од Јужна и Северна Америка до најдалечната Австралија.

Според оригинални извори најголемите успеси востаниците ќе ги постигнат во и околу Крушево каде што реонскиот штаб организира своја власт, судови и управа, на чело со идеологот Никола Карев.

Слободата на Македонија, таа милениумска тајна, цел и идеја на плејада македонски револуционери, добиваше своја финализација, токму и во Крушевската република. Првиот недосонуван сон на македонските револуционери од тој период со главниот стратег и идеолог Гоце Делчев, на Ѓорче Петров, Даме Груев, Јане Сандански, Димо Хаџи Димов и сите оние кои во таа голема епопеја се вградија во темелите и на оваа наша, денес суверена македонска земја.

Гоце Делчев - учителот, централната фигура на едно силно движење за ослободување на родната земја, останува да биде еден од најсветлите ликови кој иако не случајно ќе рече дека *"Светиот ѓо разбирам како ѓоле за културен наѓйривар меѓу народиѓе"*... За жал, загина подмолно убиен откако беше предаден од клетите шпиуни во Баница и не го дочека Илинденското востание, не дочека во Македонија макар еден осамнат слободен ден. Не ја дочека слободата на Македонија за која се бореше и го положи својот млад живот.

Балканските војни (1912-1913) ќе го одбележат ослободувањето од турскиот јарем, но Македонија ќе ја стаса нова трагедија. Ќе биде поделена од страна на Грција, Бугарија и Србија, а подоцна делови ќе останат и во Албанија, со што ќе следат нови погроми, асимилација и однародување на народот страдалник, македонски.

Без пиринските, беломорските и малопреспанските убавини, Македонија остана нагрдена и парчосана. Остана вклетштена само во Вардарскиот дел од 25.441 квадратни километри. Останаа откинати другите три дела со кои Македонија кога би била цела, тогаш има вкупна површина со 67.741 квадратни километри. На север се граничи со Шар Планина, Скопска Црна Гора, Козјак, Осоговските и Рилските планини. На исток се шири до западниот дел на Родопите и до реката Места, на југ до Белото Море, реката Бистрица и Олимп, а западната линија е кај Кораб, Јабланица, Мокра планина и Пинд.

Минуваа децении, а сѐ повеќе се разгоруваше желбата исконска за слободна Македонија на Балканот. И одново воени пожари, борби, илјадници жртви и конечно - најпосле слобода.

Вториот Илинден - 1944 е кога на Втори август во манастирот Св. Прохор Пчински се одржа историското заседание на АСНОМ на кое беа ставени темелите на македонската државност. Овој

највисок собир по војната беше чин на конституирање на слободната Република и за првпат во нашата историја беа избрани легални органи, највисоки на македонската државна власт, Врховно-законодавно-извршно претставничко тело, а беа донесени и други историски одлуки. Беше тоа круна на волјата на народот кој во ослободителните борби прескапо плати данок со крв и со многу рани и болни лузни што останаа засекогаш.

Првиот претседател на првата македонска слободна држава Методија Андонов - Ченто гордо од говорницата на манастирот Св. Прохор Пчински, на ден Илинден 1944 ќе рече дека - Историјата испишува ново поглавје, дека иако распарчена, Македонија најпосле е земја на Македонците...

Татковината никнуваше како феникс од пепелиштата. Градеше фабрики, комбинати, болници, патишта, хидроцентрали, училишта, универзитети... Обработуваше ораници, обновуваше духовни храмови. Фаќаше брз чекор во развојот, фаќаше приклучок со многу земји кои имаа долга слободарска традиција.

Децениите бргу врвеа, а Македонија се повеќе станува развиена земја. Татковина на

гордоста и фанатичното истрајување на толку многу бурни историски периоди, војни, неправди. Сето тоа останува дел од историјата.

Не случајно велат третиот Илинден е 8 септември 1991. Тогаш кога Република Македонија се ослободува од федералниот приклучок на дотогашната ју-заедница и зачекорува по свој самостоен пат. Точно на полноќ, на централниот плоштад "Македонија" во главниот град Скопје како и во сите градови и села македонски, се објави дека на Референдумот Македонците се изјасниле за суверена Македонија.

Вековно сонуваната, самостојна Република и конечно беше изборена. Значи, најпосле своја држава Македонија која во овие неколку години ја признаа над стотина земји и која станува демократска, повеќепартиска држава со целосна сувереност и со се поголема вклученост во светските процеси. Станува респектирана од најголемите до најмалите држави на земјината топка. Нејзините близу два милиони жители сами ја градат својата иднина и ја имаат големата одговорност пред овие, пред сите идни генерации и пред историјата да ја зачуваат самостојна Македонија.

3. ПРЕСЕЛБИТЕ КОН СВЕТОТ

Претешкиот живот на постојано ограбуваниот онеправдан и мачен наш човек, принудил недоброени карвани да кинисаат по светот барајќи спас, парче леб и макар трошка среќа. Најпрво оние храбрите патот ги водел кон поблиските земји, за потоа некаде пред крајот на минатиот век тие полека да заминуваат и во далечните прекуморски земји.

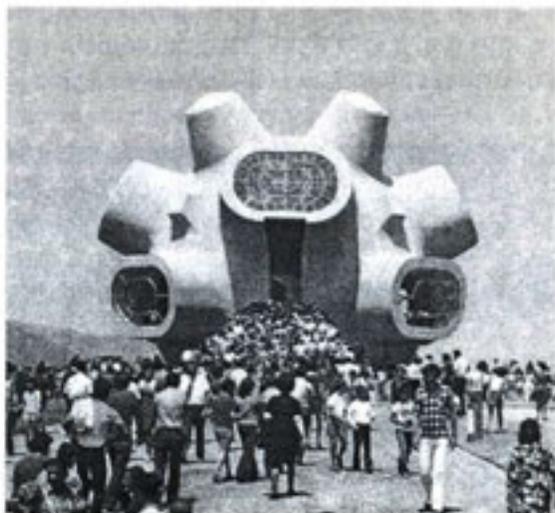
Се смета дека првите македонски гурбетчи на Северноамериканскиот континент стапнале во 1886 година, а поголемите групи кинисуваат десетина години подоцна. Според некои записи, меѓу кои и на Ѓорче Петров, во периодот околу Илинденското востание од Македонија во светот отишле дури 30.000 печалбари. Преселбите не престанаа никогаш, туку напротив: што од економски причини, што од политички, но Македонија сè повеќе ги губеше своите млади чеда, бидејќи заминуваа и засекогаш остануваа во туѓина.

Македонското преселничко пустошење продолжува и до овие дни, кога се смета дека барем по едно семејство катаден ја напушта Македонија.

Со создавањето услови во странство и со отворањето на границите и во нашата земја, се појавија зачестени и организирани барања на работна рака од страна на многубројни странски агенции, компании, фирми, посредници и работодавци. За задоволување на таквите барања како надлежни се појавија бироата за вработување преку кои се вршеше упис на заинтересираните работници, а потоа добро функционираа и разни агенции и посредници кои ги упатуваа нашите луѓе директно во западноевропските земји, вклучувајќи ја и Германија. Карактеристично беше што, во прво време, на привремена работа во Германија на организиран начин заминуваа работоспособни млади лица, најповеќе како самци без фамилии. Речиси сите тие во прво време кинисуваа со потпишани договори во дебот, што подразбираше дека ќе останат една до три години, да заработат, да спечалат некоја пара и потоа да се вратат назад.

Подоцна се покажа дека само мал број од нашите граѓани кои при крајот на педесеттите и во почетокот на шеесеттите години покасно

организирано беа заминати на привремена работа во Германија, во Татковината се вратија во определеното, договорено време. Поголемиот број се прилагодија на животните и работни услови во новите работни средини и на тој начин почна нова сфера во миграционите движења во Македонија, односно почна новото печалбарство во современите услови, кое што не престана никогаш.

МАКЕДОНИЈО ВО СРЦЕ ТЕ НОСАМ

4. МАКЕДОНЦИТЕ ВО ХАМБУРГ

Македонците во Германија уште во шесеттите години, речиси со почетокот на нивното масовно доаѓање, на како што тогаш се нарекуваше - привремена работа, почнаа да се самоорганизираат.

Првите македонски клубови и здруженија се формираа како потреба на ублажување на носталгијата, копнежот по своите од кои многумина беа подолго одвоени, но и потребата за меѓусебно дружење и комуницирање и за полесно реализирање на одделни нивни заеднички потреби.

И така почнаа постепено да никнуваат тие нови облици на дејствување, кои со текот на времето прераснуваа во богат мозаик од активности на многу полиња, се разбира, зависно од условите, потребите и можностите.

Во седумдесеттите години бројот на новосоздадените клубски и други асоцијативни облици, сè повеќе се зголемуваше, и се смета дека најголемиот дел Македонци членуваа или беа редовни посетители на многубројните приредби и активности што тие ги организираа.

Така беше и во Хамбург. Македонската заедница до пред дваесеттина години немаше свое катче, а Македонците одеа во некој од ју-клубовите каде што беа доста забележливи носители на многу активности, за што беа пофалувани и посебно истакнувани.

Но, ако можеа таму, зошто да не можат во свое катче, што се вели на свој терен. Така, всушност и се појавија првите искри, првите иницијални собирања, другарувања и консултации. Иницијаторите, едно јадро македонско ја истакнуваа очигледната потреба и намера Македонците да си отворат свој клуб, токму во Хамбург. И тука, заедно, во една заемна корелација, со најшироки договарања и во соработка со Татковината да ги активираат сите свои потенцијали кои не беа мали, да го оформат своето прво македонско катче. Тоа беше прилика и можност да се развиваат најразлични активности, да се афирмира на најдостоинствен начин македонското име и македонската држава. Во разговорите кои беа чести, иницијаторите постојано укажуваа дека со

претстојното формирање на новиот клуб ќе се негуваат роднокрајни традиции, ќе се зачува македонскиот идентитет и ќе се создава голема брана против асимилацијата и одродувањето, а младите генерации ќе се гордеат на своето потекло и име.

Значи, тој главно млад свет тогаш, самоиницијативно организиран во Хамбург одеше сè понатаму добро подготвувајќи и успешно завршувајќи ја идејата за отворање свој клуб.

Најпрво се формира иницијативен одбор, прво тело што го сочинуваа: Блаже Јовановски, Слободан Карев, Љубе Попов, Миле Коневски, Сребро Тодоровски, Милан Тодоровски, Петроние Стојановски, Атанас Настов и нашинецот Стојче. Според македонските медиуми од текстовите објавени во тоа време, читаме дека во 1978 година е одржан првиот состанок на кој е формиран клубот "Илинден 1903". Се формира клубот, но се формираа и секции. Тие беа моторната сила која заедно со управното јадро на нововостановеното македонско катче ја прошируваа уште во стартот добро компонираната лепеза на активности.

Сесрдна и огромна беше поддршката која безрезервно им ја пружаше на иницијаторите и нашиот конзул Васил Магдевски, укажувајќи дека е преку потребно да се има свој клуб, свое место. Претседателот на иницијативниот одбор беше

избран и за прв претседател на клубот "Илинден 1903". Веднаш потоа се формирани и секции за фудбал, шах, куглање, женска секција и фолклорна група.

Во програмската шема што беше подготвена за работата на клубот, се набројуваа активностите кои ќе бидат дел од неговото постоење меѓу кои прославата на македонски национални и државни празници, спортски и други натпревари, изложби, свечени собири, екскурзии, посети и гостувања на многубројни културно-уметнички друштва и естрадни имиња од Републиката итн. Се истакнуваше потребата низ тоа секциско дејствување да се вклучат што повеќе наши сонародници, бидејќи на тој начин ќе се обезбедува и добра иднина на клубот.

Веста бргу се прочу. Идеите за градење заеднички мостови со Татковината, заедничко другарување, пријателство и доверба, стануваа стварност и најшироко се обнародија кај нашите браќа. Не беше важно кој од каде потекинува, од кој дел на Македонија што е и кој е. Сите нив ги сплоти - идејата водилка - да работат за доброто на Македонците, да се сплотуваат и да градат цврсти заемни односи. Таа меѓусебна поврзаност беше гаранција уште во стартот, дека клубот ќе има многу јубилејни годишнини, и сè повеќе ќе се омасовува.

Неговите ширум отворени врати беа за сите кои имаат желба да доаѓаат во нив. Всушност, таквиот вид на организирање беше можност животот во Хамбург да станува поинтересен и позабавен, а носталгијата да се ублажува и амортизира.

Идеите се раѓаа постојано. Ги имаше навистина многу. Тие беа сè поатрактивни. По формирањето на Клубот кој во време кога сите клубови се регистрираа како југословенски, тој е заведен во локалните архиви на Хамбург како македонски, и тоа прв и масовен. Се изнајмија простори, па така со кров над главата управата и останатите членови почнаа да работат под полна пара и со силен жар.

Формирањето на спортските секции беше убава можност Македонците таму да спортуваат и да рекреираат во слободното време, да се натпреваруваат на пријателски средби, да покажат што сè умеат на турнирите и другиот вид средби. Се работеше со голем ентузијазам, со силен спортски дух, се развиваше другарството, луѓето се зближуваа помеѓу себе.

Фолклорната секција беше можност да се негуваат и да се отргнуваат од заборава пребогатите фолклорни традиции. Особено од генерации деца, млади, тука родени и одраснати, кои многу сакаа да играат македонски ора и да ги

пеат македонските песни, популаризирајќи ги и пред странските љубители на фолклорот. Фолклорот имаше доста вљубеници. Тие почнаа упорно и истрајно да го подготвуваат првиот репертоар.

Набргу веќе ѝ се претставија на публиката, и тоа беше почетокот на едно постепено освојување на многуте симпатии во Хамбург и во низа други градови кадешто играа и пееја младите Македонци. Навистина убав старт.

Не случајно шахот е наречен древна игра. Велаат дури и игра на мудреците, бидејќи бара голема концентрација, знаење и вештина. Тоа е игра на стари и млади, на мажи и жени, игра на нерви, но и игра на забава.

Во клубот "Илиден 1903" шаховската секција која има традиција колку и неговите години, направи голема афирмација, бидејќи членовите постигнуваа дури врвни резултати.

Шах-пат-мат во жаргонот на вљубениците во овој вид спорт е вообичаен речник кој говори за успех, за победа, иако и поразите се дел од спортот. Во секој случај шахистите најавија исто така богата жетва на признанија и награди. Ги водеше и активно играше Ангел Максимов, а натаму во едно време беше вклучен и проф. Евгениј Корољов.

Женската секција, која го претставуваше поубавиот дел од Македонците, стануваше десна

рака на Клубот, бидејќи нивната помош беше секогаш неопходна и добредојдена. Уште во својот зародиш Љупка Јовановска заедно со една огромна група ентузијастички и истомисленици, ги анимираше и останатите претставнички на поубавиот пол за да се вклучуваат во работата. И се вклучуваа. Натаму низ годините веќе се пројавуваше интересно содржинско збогатување и придонес на ценетите дами во разни поводи и пригоди од работата на Клубот.

Имаше одредени осцилации. Имаше периоди кога се доаѓаше речиси до целосна стагнација, за потоа одново да се реактивира Женската секција и таа непрестајно да биде во фокусот на вкупното дејствување.

Место хронолошко проследување на настаните и активностите што низ овие две децении ги покрена и успешно ги финализира Клубот "Илинден 1903", ние ќе се задржуваме фрагментарно на дел од позначајните активности, како илустрација на една импозантна работа што ова македонско катче ја има во своите билансни показатели.

Така, во времето од 1980 година се работеше континуирано и се продолжи со истиот мотив и жар да се афирмираат македонските национални достоинства на демократските северногермански простори.

Играорците успешно настапуваа на многу бини и приредби каде што добиваа постојано покани, и беше вистински празник за очите кога за првпат беа облечени во оригинални народни носии. Ги бележиме и големите турнирски признанија на територијата на Хамбург и подалеку од него на шаховската секција.

Кога зборуваме за фудбалерите, тогаш може да се каже дека тие беа силна екипа и со големо реноме, исцело респектирана од противниците. Така, на пример, на турнирот организиран 1982 година се натпреваруваа 18 екипи меѓу кои беа и спортистите од Хамбург. Водени од мудрата тактика на играчот и тренер Ѓорѓи Иванов, иако беа само со еден единствен резервен играч, тие го освоија високото трето место. Кога вадиме фрагменти од овој временски интервал, да го споменеме и големиот турнир на македонските клубови во северна Европа, организиран во Вилхемскафен. Силите си ги одмерија екипи од Холандија, Данска, Шведска и Германија а тоа го овековечи и екипа на МТВ.

Организирањето на слави, прослави и одбележувања на значајните настани и датуми - 8 марти, 11 Октомври, Илинден и други, стана своевиден канон. Клубот беше доста масовен. Во него доаѓаа сè повеќе Македонци, но му пристапуваа и по некој Црногорец, Србин и

Албанец. Раководството се зафати со ново преуредување на просториите. Помагаа сите, но Слободан Карев, Љубе Попов и други пријатели постојано беа тука, за што побргу да ја завршат банкет салата и некои други внатрешни дотерувања. Тие беа доста функционални и пружаа можност за завидна клубска работа.

Времето бргу минуваше. "Илинден 1903" постоеше близу деценија и имаше доволно големо искуство во секој поглед, а воспостави и значајна соработка со локалните власти на Хамбург, но и со други македонски институции од Германија и од останатите европски земји.

Покрај оние редовни активности, се преземаа и голем број нови. Една од нив беше и испраќањето за првпат бригада составена од ученици младинци, која наставникот Киро Јанчев ја поведе на акцијата за пошумување на Катлановските ридови. Со еден скромен цепарлак заминаа: Роберт Солаковски, Игор Солаковски, Горан Настев, Павлина Јовановска, Моника Корчак, Жарко Тодоровски, Роса Гемидиева и Ленче Георгиева. Ова прво работно искуство најмладите ги мотивира да бидат меѓу најдобрите и многу вредни. Нивните впечатоци беа големи, се вратија задоволни и со пријатно чувство дека и тие направиле нешто за Република Македонија. Идната година неколкумина млади заминаа по втор

пат на работна акција но, кај Приштина.

Продолжуваат интензивни и впечатливи активности во наредните години, кои со жар и многу ентузијазам ги реализираа управните гарнитурни и другите активисти и симпатизери што работеа или го посетуваа клубот. Се реализирани навистина многу програми и приредби и успешно заокружени многу прослави, сеќавања и спортски натпревари.

Наближуваше првиот значаен јубилеј - Десет годишнината од постоењето на "Илинден 1903", тоа значеше дека треба да се подготви програма како што и доликува на еден ваков јубилеј и на еден ваков клуб. Паралелно со останатите ангажмани кои не можеше да бидат ставени во втор план, многу сериозно се пристапи кон конципирањето на програмската шема, која требаше да биде реализирана во деновите на десет годишнината. Исто така, се остварија бројни контакти со македонски клубови од повеќе градови од Германија како и од Шведска, Данска, Франција и други земји.

Прославата почна на 1 април 1988 година во Паркот на младите во Хамбург, каде што пристигнаа 11 автобуси со бројни гости од северните краеве на Европа. Впечатливо беше големото оро македонско што се разлеа речиси на самиот почеток, а така беше и сè до раните утрински

часови кога расположените млади луѓе го дочекаа новиот празничен ден. Само по малку сите заедно веќе беа на отворањето на спортските турнири и натпревари, на кои се водеше фер и витешка борба како во фудбалот, така и во пинг - понгот, шахот и другите спортови, со она познато мото - да победи најдобриот.

Уморни, но задоволни спортистите и гледачите заедно со останатите гости се упатија во салата ДГБ каде што звуците на македонската песна и оро го најавија свечениот заеднички собир. Атмосферата беше токму онаква, како што може да се посака - пријатна, а славјето збогатено со присуството на високи делегации од Република Македонија, од амбасадата и се разбира од сите гости и пријатели, а нив ги имаше над илјадамина.

По пригодните говори беа доделени јубилејни благодарници и признанија на заслужните и пехари на победниците во интересните турнирски борби.

Мора да се истакне дека и овој пат управата пред сè заедно со многу други ентузијастички навистина вложија многу труд за успешното заокружување на навидум малиот, но мошне значаен јубилеј во животекот на Клубот "Илинден 1903".

Наредните месеци сè продолжи со организирање најразлични активности меѓу кои во

истата година да ја споменеме и поетската вечер посветена на големиот македонски преродбеник Константин Миладинов. Во програмата учествуваа Ина Марија Шертел, Емина Камбер, Ханс Фолк и Валентин Пулцух од Хамбуршкото поетско здружение. Емина Камбер со многу симпатии зборуваше за нејзиниот настап на Струшките вечери на поезијата, додека Ханс Фолк прочита неколку песни од неговото творештво, исто како и Валентин Пулцух. На оваа поетска вечер присуствуваа членовите на Македонскиот клуб како и од некои ју-клубови со нивните учители, кои покажаа видливо интересирање за поезијата на Миладинов и воопшто за македонското творештво.

Некаде кон крајот на годината се одржа новото Годишно изборно собрание, на кое беа анализирани сите аспекти на сработеното и пропуштеното, на успехите и проблемите, на обврските и програмата што претстои, а нормално се избра и нова управа.

И не треба да потсетуваме, бидејќи тоа беше вообичаена практика, традиција што искрено се негуваше, а тоа е дека за секој национален македонски празник, за сите позначајни денови и годишнини, како што посочивме досега, се организираа, слободно може да се рече, величествени прослави и одбележувања, кои без исклучок беа масовно посетувани. Доаѓаа луѓето

за да се видат, да бидат заедно, да се веселат и конечно да дадат оддишка на душата. Во меѓувреме во Клубот работата продолжуваше со сè подинамично темпо, особено во изнаоѓањето постојано нови форми и содржини на дејствување. Така на пример, да ја одбележиме акцијата за собирање хуманитарна помош, во која се вклучија многу наши луѓе и германски пријатели, собирајќи облека и друг вид на материјали и средства наменети за некои свои блиски, а околу 120 пратки беа намени за нашите собораќа од Пиринска Македонија. Тука значителен ангажман покажа и Ина Марија Шертел.

На крајот од 1989 година претстоеше нов ротирачки систем во раководството на Клубот, и новоизбраните го водеа во наредните две години, бидејќи се реши оттогаш па во низа наредни години така и беше, отчетните собири да се држат во пролетните месеци.

Во следната година како и во 1991, веќе настанаа оние познати историски и пресвртни моменти за Република Македонија. Тогаш кога нашата Татковина стана суверена држава, земја која трасираше свој пат на развој и иднина. Но, на тој пат претстоеше голема битка за меѓународното признавање на Република Македонија од светот и особено од Европската унија.

Македонците од Хамбург одлично и масовно се организираа. Тие не седеа со скрстени

раце, туку заедно со своите сонародници од Германија, Швајцарија, Шведска и од каде ли сè не, пишуваа петиции, упатија неброени барања, но тие и беа иницијатори и едни од најгласните учесници на демонстрациите за признавањето на Македонија. Патуваа со илјадници километри, носени од мотивот дека се борат Татковината да го добие меѓународниот легитимитет што ѝ припаѓа по сите светски канони. Жестоко се реагираше на протестите во Брисел, Луксембург и пред многу амбасади. Се лобираше непрестајно, само за да се сруши негативистичкиот однос на Грците, нивното вето и нивните небулозни ставови околу името на Македонија.

Никогаш нема да се заборава атмосферата создадена во македонските карвани на заминувањето и враќањето во Брисел, и се разбира таму, кога непрестајно се повикуваше да проработи совеста на Европа и Република Македонија да биде призната земја. Денот напорен, но луѓето презадоволни: пееја, извикуваа пароли, вееја знамиња, а испишаните слогани не можеше да не бидат забележани. Клубот "Илинден 1903" факт е тоа дека беше меѓу најдобро организираниите и најбројно застапените.

И повторно треба да се подвлечат тогашните ангажирања. Мошне чести беа контактите и со клубовите и друштвата со повеќе друштва од

Германија вклучувајќи ги ХанOVER, Бремен, Берлин, Фулда, Вилхемскафен, Брауншвајнг, Билефилд и уште многу други. Нека не ни биде забележано ако некој не споменавме. Ги имаше и дај Боже да ги има што повеќе тие контакти, таа соработка, прекрасните дружења и спортските натпревари. Како пример да го посочиме Вилхемскафен и традиционалните "Гоцеви денови" каде што се тие редовни посетители и едни од најтрофејните спортски учесници. Гостопримството во овој град и атмосферата на манифестацијата се паметат и тоа е традиција што треба да се поддржува сè додека постои.

Во 1992 година на вонредното собрание на кое беа поканети сите членови на Клубот "Илинден 1903" се донесе одлука за измена на член 3 од Правилникот и новата формулација гласеше: "Членови на Клубот се државјани на Република Македонија и друѓи симпатизери". Тоа беше една новина која се реализира во вистинското време, особено што Татковината, нашата база веќе беше суверена држава.

Но, Македонија беше инспирација за поетесата Шертел која ја напиша стихозбирката "Булки и манастџири", а тие тогаш ја промовираа. Нешто потоа пријатно изненадија и учениците од дополнителната настава на македонски јазик претставувајќи се со интересен квиз натпревар. По

доделувањето на ученичките книшки се одржа и заедничка игранка за сите присутни.

Во летните месеци следеше едно ново преуредување на дел од просториите на Клубот, а веќе во првите есенски дни, покрај другото се наметна потребата за освежување на фолклорниот репертоар, така што беше повикан кореографот Јошко Босиловски кој за нецел месец упорна работа и голема заинтересираност кај младите направи доста. Тогаш на играорците им се придружија уште и Сузана Златевска, Сузана Николиќ и Јасмина Амловска. Видливо беше обновена програмата, поставени нови ора, а групата стаса до самиот врв.

Македонските фолклористи достоино на општо задоволство беа претставени на сите германски, југословенски и други прослави и собираа многу аплаузи и симпатии. Една од впечатливите манифестации беше "Македонската вечер" на која посебно внимание им беше посветено на младите Македонци, кои на таа средба дојдоа во голем број и тоа беше вистински празник за очите и за душата. Како и не би било така, кога на едно место дојдоа толку многу момчиња и девојки и направија чудесна манифестација во која сите учествуваа на свој начин.

Но, покрај прославите, собирањето и манифестациите, непрестајно беа во тек со

настаните во независна Република Македонија која поминуваше низ тежок дел од својот самостоен пат. Требаше да се притекне на помош, и тоа со хуманитарни пратки кои во дадениот момент ќе бидат добредојдени за нашиот народ. Организирано преку Клубот "Илинден 1903", благодарение на залагањето и трчањето на неколкумина членови, се набавија четири болнички коли кои заминаа во медицинските центри во Татковината, а се собираа и лекови, медицински материјал и други помагала.

Наближуваше 15 годишнината од постоењето на единственото катче. Ете повод достоино да се одбележи денот кога вредните ентузијастички пред една и пол деценија го формираа "Илинден 1903". На состанокот на сите дотогашни претседатели беше договорен терминот - 11 април 1993 да биде ден кога ќе се празнува. Значи, на католичкиот Велигден јубилејот беше убаво одбележан а славјето збогатено со настапот и на КУД "Гоце Делчев" од Битола и со познатиот уметник Јонче Христовски. Тоа беше свеченост кога на задоволството и аплаузите им немаше крај.

Во значајните денови од минатото и традицијата се и оние на раѓањето и погибијата на Гоце Делчев, потоа Илинден, Денот на востанието на македонскиот народ - 11 октомври, но тој календар сега беше дополнет со уште еден нов,

многу значаен датум од најновата македонска историја, тоа беше 8 септември, денот на осамостојувањето на суверена Македонија, кој, кај сите буди чувство на достоинство и почит.

Во првите месеци на 1994 година управата на клубот "Илинден 1903" зеде учество на состанокот на Македонскиот одбор во Билефилд, како и на прославата на десетте "Гоцеви денови" и петнаесетгодишнината од постоењето на Клубот во Вилхелмскафен. Таму на фудбалскиот турнир младите кои порано како пионери освојуваа први места, тоа го сторија и сега, но како младинци. Гостувања беа реализирани и во Хановер и Лацен и кај други блиски заедници на Македонците.

Макар и неколку пригодни реченици мора да им се отстапат на контактите и вкупните релации со амбасадата на Република Македонија во Германија. Треба да се нагласи дека кога дочекавме да имаме наш дипломатски дом, кога дочекавме да имаме македонски дипломатски претставници, тогаш можеме само да го изразиме задоволството од меѓусебната соработка и поддршка, со укажување и желба таа да се издигне на највисоко можно ниво. Конзуларните посети кај нив или пак средбите во Амбасадата се извонредно корисни и потребни и тие не треба да завршуваат само на денот на одржувањето, туку да се негуваат постојано, а ефектите од сето тоа се да бидат долгорочни.

Не еднаш на изборните собранија, но и на редовните состаноци со критички тон е зборувано за слабостите и пропустите. Апелирано е да се подобри единството и разбирањето, да се поттикнува и негува слогата и тимската работа, бидејќи само сложни браќа може да прават големи дела, може да бидат непробоен бедем за сите негатори и непријатели.

Така, на отчетниот состанок во февруари 1994 се констатира со задоволство дека се одржани низа приредби и гостувања, а се потенцира дека најдобро минала прославата на стоте години ВМРО-ТМРО. Беше пофалена и добрата соработка со Македонското дополнително училиште чиј ученици настапувале под водство на Александра Алексовска, а тоа е традиција долга повеќе години, со одбрана програма и квиз натпревар.

На овој состанок не изостана ниту повикот за уште посодржајни контакти со сите македонски клубови во Северна но и во цела Германија. Ентузијастите од управата на чело со првиот човек Панде Солаковски го продолжуваат успешното чекорење напред и понудија нови програмски содржини, доста интересни и богати. Обезбедувањето на најповолни клубски просторни, беше исто така потег кон кого треба да се однесеме со признание за вложениот труд.

И во овие последни три години од работата на Клубот, како и останатите години пред тоа не ги проследуваме хронолошки, туку само со фрагментарен приказ на дел од настаните. Ја издвојуваме манифестацијата, на пример, којашто под мотото *"Централна прослава"* на 15 април 1995 година се одржа со учество на КУД "Коле Неделковски" и масовни натпревари на зелениот терен. Учесствуваа пет екипи на фудбалскиот турнир на кои домаќините го освоија второто место. Дома е освоено второто, но на гостувањето во Берлин, град кој беше често посетуван од бројни активисти, на 25 годишнината од постоењето на македонскиот клуб, во силна конкуренција младите го освоија првото место и големиот пехар. Учесниците беа дел од Карванот наречен *"Автобуско патување за Берлин"*. Во октомври од Хановер бројните спортски избраници одново се вратија со трофеј - како второпласирани.

Овие успеси сигурно дека не дојдоа случајно. Младите остануваат на сцената на Македонскиот клуб "Илинден 1903", иако со раката на срце тоа е сè уште далеку од објективните потреби. Но, сепак. За поздравување е нивната *"Македонска вечер"* која самите ја подготвуваа, беше добро посетена, успешно заокружена, а разделбата заврши со поздравот - довидување набргу!

Последниве две и нешто години им припаднаа на две исто така амбициозни управи под раководство на актуелниот претседателот Никола (Коле) Грујовски. Вложувани се напори низ повеќето прослави и одбележувања, средби и приредби, како што рече Грујовски на изборното собрание: *Да се афирмира нашието македонско име не само овде во Хамбург, во овој голем центар на северна Германија, туку и надвор од границите на оваа земја...*

Токму така. Очигледна е упорноста и неотстапната решеност да се продолжат убавите традиции кои станаа симбол на постоењето како и на работата и придонесот на повеќе генерации. Со проширувањето на клубските простории се создадоа услови што повеќемина да доаѓаат во ова пријатно катче, бидејќи тоа е на секого од нас.

Посебно задоволство е изразено од работата на Дополнителното училиште на мајчин македонски јазик, чиј раководител Павлина Ѓоргиевска со големо залагање и упорност постигнува одлични резултати во наставата и плус тоа дава видлив придонес во вкупните клубски активности како избран секретар. Клубот и училиштето, на пример, заедно за прв пат организираа една голема

акција во германскиот училишен центар Ведел - Хамбург насловена како *"Македонија - заборавената земја"*, сè со цел да се презентира и афирмира Република Македонија. На 3 декември се одржа еднодневна настава на тема - Македонија, а на 17 декември беше главната свеченост на која низ филмови, предавања, фолклор, музика и специјалитети од македонското кулинарство, се претставија клубот, училиштето, учениците и родителите. Треба да се напомене дека во минатата година за дел од преземените активности се објавени емисии на радио Скопје, радио Охрид и прилози во весникот "Нова Македонија" и списанието "Македонија", што значи за дел од работата на широко се чу.

Неможно беше да се следи и да се нотира сè она што вредните ентузијастички и активисти на "Илинден 1903" го иницираа, го организираа и го направија во изминатите две децении. Токму затоа се определивме за варијантата да се проследат и издвојат одделни настани, манифестации, собири и акции, а за дел од нив да се говори и во останатите прилози од оваа книга, која е своевидно огледало на дваесетте години на единственото македонско катче во Хамбург, клубот "Илинден 1903".

БИТКАТА ПРИ МЕЧКИН КАМЕН

Ој њи, њиле, славеј њиле,
ја зајеј ми една њесна,
една њесна њласовиња,
да се чуе надалеку,
надалеку - њреку Вардар.
Преку Вардар - до Велешко,
од Велешко - до Прилејско,
од Прилејско - до Крушево,
до Крушево - во корија,
зад корија - Мечкин Камен -
њам се бие њолем јунак,
њолем јунак - Пињу Гули . . .
Ој њие вие, крушовчани,
њињо сњие њака нажалени,
со куќињие изњорени,
со њињињи изорани?

Народна њесна

ТАТКОВИНО-МАКЕДОНИЈО

Татковино моја,
Татковино мила,
ке одлењам во њебе
ех да имам крила.

Ке њо чекам лењињињо
коња одмор има,
Јас њињњањ од радосњи
ке добијам крила.

И ке викнам њордо,
силно како њин
"Татковино, Македонијо,
њи си моја мајка,
јас сум њивојњи син!"

Далибор Јањевски

5. МАКЕДОНСКО ДУХОВНО ЖИВЕЕЊЕ

Македонската православна црковна општина "Св. Ѓорѓи Кратовски" е неодминлива тема, стварност и дел од севкупното секојдневие. Таа има одлична соработка со Клубот и во рамките на можностите се прави напор да си помогнат меѓу себе. На духовните празници се служи света архиерејска литургија за да може верниците да запалат свеќа и да се помолат на Бога за духовен мир. На празниците свеченостите се во сослужение на свештени лица од Републиката и се одржуваат во амбиент прилагоден на црковните канони, во просториите на Евангелската црква "Св. Маркос". Свечено е за Божик, за патрониот ден на Св. Ѓорѓи Кратовски, но сепак посебно е чувствувањето на најголемиот и најстар христијански празник Велигден - воскресението Христово.

Со обичаи и верувања е особено исполнет Велики четврток кога се вапцуваат Велигденските јајца. Во Македонија рано пред изгрејсонце првото

јајце се става во сито и се обесува наспроти Сонцето за да го огреат првите зраци. Вапцувањето јајца заедно со посетата на светата Велигденска литургија се главно оние обичајни ритуали кои и денес од срце се негуваат.

Инаку, да потсетиме дека МПЦО "Св. Ѓорѓи Кратовски" е формирана по иницијатива и реализирана со трудот и залагањето на група активисти на Клубот "Илинден 1903". Се формира одбор кој со огромната поддршка на македонскиот православен народ што живее и работи во овој дел на Германија, на 6 април 1991, на тој значаен ден на летописот на самоорганизирањето, се формира првата црковна општина "Св. Ѓорѓи Кратовски". Свечениот чин беше извршен во просториите на овој Клуб во Хамбург во присуство на свештеникот Јордан Постољоски и голем број верници и благочестиви чеда на Македонската православна црква.

РАДОСТА И ТАГАТА НА БАБА МИ

Баба ми е најрадосна и најсреќна на светот, кога не дочекува нас. Застанува пред куќата во Русиново, ѝ раширува рацете за да не прејрне сите нас кои ѝолку рејќо не ѝледа. Со распрејерен ѝлас и низ солзи радосници мило ни вели:

- Вучиња моа, убави на баба. Та вие ѝолку многу сите ѝораснале... - Не ѝушка и ѝлаче, држејќи не во нејзината прејрајка.

Зборува ѝака во дворот за да ја слушнат и да ја видаат сите соседи во селото, ѝорда иѝо има некојо кој мисли на неа. Поѝоа, излежуваат соседите, ѝејќите, сѝрините, сите насмеани. Многу ни се мило сите, ама баба ми, најмногу.

Влежуваме во куќата, а уити од вратата ни доаѓа пријатниот мирис на бабините слајки колачи. Доѝоѓаат ѝразната куќа, сега одеднаш живнува, сѝанува весела. Се додека не дојде нашето ѝовѝорно заминување. Тоѓа, неколку дена ѝред враќањето во Германија, баба ми сѝанува ѝовѝорно ѝажна, оѝи ѝовѝорно ќе осѝане сама. Ги крие солзите за да не не расѝажи, а ние и вѝуваме дека ѝовѝорно ќе се видиме.

Весна Белчовска
Jahnstr 1
21680 Stade
Deutschland

СРЕЌА

Една ноќ сонував
како сѝанав ѝѝица
леѝав брѝу високо
над ѝолиња широко

Ги надлеѝав Ресен, Пресѝа
Охрид и Скопје,
Биѝола и Сѝрумица.
Леѝам и сите нив
јас долу ѝи ѝледам

Даниел Проевски,
ученик од Бремен, Германија

6. КОН ИЗДАНИЕТО

Уважени пријатели,

Вложени се оџромни наџори во овој моноџрафски иџруд да се џомесии макар дел од она шиио е лична кариа на Македонскиоџ клуб вИлинден 1903г кој е дело на илејада знаени и незнаени имиња од сиие џенерации и џо џоџекло од сиие делови на македонскаџа земја.

Екиаџаџа која шиио рабоџиеше усџеа да доџде до изворни маџеријали, докуменџии, кажувања, заџисници, соочувања на факџии и слично. Таа се џоџируди да џо извлече најесенџијалноџо, да џо сисџие-маџиџизира најџиџиноџо и да Ви џо џрезенџиџира на овие сџираниџи.

Од низа џриџини се немаше среќа да се чуџаџ сиие заслужни акџивисџии, но џоа шиио е - е. Бараме џрошка од Вас, уважени џриџатели и заслужни Македонџи ако е некој ненамерно исџуџиџен. Значи можни се џревиди и џреџки, меџуџоа никако намерни, џуку за нив се немало докуменџии, маџеријали и валидни искази. Оваа Моноџрафија нека биде искрен заџис, една џолема блаџодарносџи до сиие оние шиио во изминаџиџие дваесет џейа со џодем жар, еџиџу-џиџазам, не жалеџки иџруд, време и џари се вџраџија

себеси во џемелиџие и во сиие идни џодини на Македонскиоџ клуб "Илинден 1903".

За нив и сеџа и секоџаш ќе осџане оџромнаџа блаџодарносџи, џочииџи и џочесџи. Тие никоџаш не иџреба да се забораваџи.

Заџоа, авџориџие се заблаџодарувааџи на членовиџие на Уџраваџа, џреџседаџиџелоџи Никола Груџовски, на осџанатиџиџие џреџседаџиџели, шиио вложија џодем наџор за оваа џубликаџија. Исџо иџака, авџориџие изразувааџи блаџодарносџи и на мноџубџојниџие акџивисџии и на сиие оние кои џомоџнаа во обезбедуваџеџо на маџеријали, фоџоџрафиџи, докуменџии и со исказувања џридонесоа оваа Моноџрафија да биде финализирана.

Во оваа џриџода раководиџиџелоџи на Доџолниџиџелно училиџиџие на маџчин македонски џазик насџавникоџи Павлина Горџџевска неџџинџиџе учениџи и нивниџие родиџиџели, изразувааџи блаџодарносџи: Минисџиџерсџивоџо за образование и физџчка кулџура на Реџублика Македонџија, Амбасаџаџа на Реџублика Македонџија во Германија, Клубоџи "Илинден 1903" од Хамбурџ, џоџоа Бремен и од училиџиџаџа во кои се изведува доџолниџиџелнаџа насџава на маџчин македонски џазик.

II дел
УСПЕШЕН ДЕЦЕНСКИ РАЗВОЈ

1. Достоинствен дваесетгодишен јубилеј
2. Пријатни мигови во клубот
3. Спортот во срцето
4. Секогаш со книгата
5. Женската секција секогаш во акција
6. Млади рецитатори
7. Македонскиот јазик од дамнина до денес
8. Завет за генерациите

1. ДОСТОИНСТВЕН ДВАЕСЕТГОДИШНИОТ ЈУБИЛЕЈ

Македонскиот клуб "Илинден 1903" на 11 април прославува голем и значаен јубилеј - 20 години од своето постоење и успешна мисија. Тоа се години на постојани успеси, на континуирани пробиви и афирмативни програмски содржини во мултикултурната средина во Хамбург и воопшто на северногерманските простори.

Јубилејот е убава пригода за потсетување на изминатото време, при што треба да им се оддаде должната благодарност на плејадата активисти кои во изминатите години на своите плеќи го понесоа најголемиот товар, но јубилејот е и пригода за организирање на повеќе свечености. Домаќините очекуваат присуство на над илјада гости и пријатели. Поканите се упатени и до голем број поединци, клубови, црковни општини и асоцијации со кои Клубот активно соработувал досега во Дизелдорф, Келн, Бремен, ХанOVER, Берлин, Вилхемскафен како и во Шведска и Данска.

Се очекува славјето да биде удостоено со внимание и од страна на Амбасадата на Република Македонија во Германија, од локалните власти и од Татковината.

Програмата за одбележување на дваесетгодишното постоење и успешно работење предви-

дува организирање на свечен собир на кој на присутните ќе им се обрати претседателот на клубот Никола Грујовски, по што ќе следи заедничка вечер со музички ансамбл од Македонија. Исто така треба да се одбележи дека свое посебно место ќе има фудбалскиот турнир, шаховските натпревари и ревијата на фолклорните групи. Свеченоста ќе биде збогатена и со настапот на учениците од Дополнителното училиште на мајчин јазик како и со промоција на оваа Монографија. Еден ваков импозантен собир ќе биде и место за средби и дружење на генерациите, на оние заслужни активисти, симпатизери, љубители и пријатели на нашиот заеднички клуб.

2. ПРИЈАТНИ МИГОВИ ВО КЛУБОТ

На третиот кат на Wandsbeker Zollstr. 75, со интересен панорамски поглед на помирниот дел на авенијата, од 1994 година се наоѓаат раскошните простории на единствениот македонски клуб во Хамбург "Илинден 1903".

Да се има свој покрив, згора и така раскошен, во еден голем индустриски, културен, спортски и бизнис центар, како што е овој пристаништен град, е големо богатство кое се издејствува со многу напор, а сега со постојана грижа треба да се чува и зачува, бидејќи на она што

го имаме можат да позавидат и многу побројни па и подолговечни странски заедници во Хамбург.

Многуге Македонци, намерници, пријатели и симпатизери, постојано навраќаат на чашка пијалак, на кафе муабет, или пак да разменат новости од родниот крај и за она што е топ тема во Хамбург и Германија.

Тие заеднички мигови се време за опуштање и спокојство, за релаксирање и мир, кога се ужива во музиката, во партијата билијард, можеби да се погледаат фото-носиите, преполнетите витрини со пехари и признанија освоени со пот и согорување на спортските борилишта. Се доаѓа можеби и да се погледа некој филм или видео запис за Македонија, да се прочита некоја книга од библиотеката, а и да се напојува духот од слоганите испишани на плакатите и постерите вкусно поредени по сидовите. Грст убавини се пред вас, мотиви од Охрид, Скопје, Битола, Шар Планина, Струмица...

Во клубот Управниот одбор ги одржува своите работни договори кои понекогаш траат и до доцните ноќни часови. Меѓутоа, желбата да се направи најдоброто можно, да се дадат конструктивни предлози и да се организираат што помасовни средби по различни поводи, свечености или гостувања, ги одолговлекува главно продуктивните состаноци на раководното тело.

Каква ли свежина и шарм внесува присуството на младите. Тие се секогаш добредојдени и мора заеднички да се прават напори да ги има што повеќе. Но, посебна атмосфера создаваат учениците кои што го посетуваат училиштето за дополнителна настава по мајчин македонски јазик. Тие кривки а чисти души, токму тука, во тој своевиден македонски храм со својата драга наставичка Павлина Ѓоргиевска ја учат азбуката, химната, ја учат историјата, географијата слушаат за сегашноста на Македонија. Тие се навистина добри ученици и огледало на идните генерации продолжувачи на македонските традиции, донесени од дедовата земја.

Погледот во клубот го привлекуваат македонските војводи, револуционери и заштитни дејци кои некогаш се вградија себеси во темелните постулати на она што низ вековите стана - македонско денес. Гоце Делчев, Јане Сандански, Никола Карев, Питу Гули, Ѓорче Петров... се лекција за младите, и потсетување на оние кои полека заминуваат.

Клубот "Илинден 1903" има одличен просторин. Во нив се доаѓа, се другарува, се прошируваат знаењата за Македонија, се ужива. *Кога веќе ѝ имаме свои каде штио можеме на мира да седнеме и да муабетиме, да се веселиме и да се дружиме, на некоја ѝпрослава или свеченост, во*

обичниите денови или викендиите, штогаш е убаво и да не има, што повеќе, вели пораката на управата на Клубот "Илинден 1903", кој се грижи за одржување на просториите.

3. СПОРТОТ ВО СРЦЕТО

Низ повеќе страници на оваа монографија се говори за спортот, што е и сосема разбирливо ако се знае дека уште со формирањето на Клубот се формираа и повеќе спортски секции. Секогаш фудбалот имаше и свое место и симпатизери и токму затоа во годините зад нас спортистите се овенчаа со многу признанија, и донесоа значајни поени во афирмирањето на Клубот. Уште во првиот иницијативен одбор бил Миле Коневски, кој станува и тренер на првата екипа. Тој се присетува дека имало многу настани во Германија, Шведска и секаде, младите спортисти на клубот биле во самиот врв, така тие го заземаа третото место во југо-лигата.

Вистинско задоволство била работата со екипата која со своите квалитети успеа да влезе и во германскиот подсојуз. Најдобрите резултати се постигнати во Вилемсбург, се присетува Коневски, кога е освоено првото место во осумдесетите години, а многу често потоа нашите беа втори и

трети и тоа во конкуренција на повеќе тимови. Тој десетина години му ги посвети на фудбалот и со голема упорност и работа, со помош на германските власти доста успешно ги завршува сите овие натпреварувања. По таа една деценија, работата со спортистите ја презеде Ѓорѓи Иванов.

Инаку Коневски во клубот бил потпретседател, секретар, делегат. Една завидна активност. Сега тој вели - "Нашето време веќе минува и среќни ќе сме ако нашето дело го продолжат младите луѓе, кои ќе успеат да го популаризираат спортот меѓу младите, а со тоа ќе се афирмираат самите како спортисти и ќе пристапуваат како вистински афирматори на спортот од Македонија, кој е познат и признат не само во Германија, туку и во светот."

4. СО КНИГАТА СЕКОГАШ

Книгите се пишуваат за некој да ги чита. Библиотеките се формираат, за макар понекогаш да се прелиста по некоја страница, бидејќи во нив секогаш може да се најде интересно четиво.

Библиотеката е формирана многу одамна, и своевремено беше опремена посебна просторија во која беше сместен првиот скромни фонд македонски книги подарени на Клубот. Полека се

зголемуваше бројот на насловите, за денес да е таа сепак една библиотека која служи за пример. Книжниот фонд е собираан макотрпно но упорно и постојано.

Иницијаторите биле убедени дека прават големо дело со тоа што едно катче од своите клубски простории одделуваат за книгата. Тоа низ годините се покажа како сосема точно, бидејќи и денес кога ќе дојдете во Клубот убаво е да се отворат кориците на некоја книга и да се прочита по нешто во неа. Фондот е од различни изданија во тоа вистинско книжевно богатство може да се ужива седејќи во читалната или пак книгата да се понесе дома пренесувајќи се во светот на она што е во неа. Во библиотечниот фонд, има литература од македонската историја, јазикот, културата, поезијата, прозата и слично.

5. Женската секција **СЕКОГАШ ВО АКЦИЈА**

Првите години од постоењето на Клубот, активот на жените или женската секција со која раководеше Љупка Јовановска успешно организираше и координираше многу активности нудејќи широк репертоар интересни изложби, приредби, македонски седенки, чајанки, базарни дни, старокрајски трпезни специјалитети итн.

Активистките, кои се мајки, сестри, ќерки па и баби ги носела и носи волјата да учествуваат

во афирмирањето на македонските национални доблести и во зачувувањето на македонските богати обичаи и традиции.

Нема приредба, банкет или прослава од било кој вид, а Македонките да не се покажат во најубава светлина. Пленат со разновидните бабини и мајкини рачно изработени плетива, носии, везови и кулинарски волшебства.

Во своевременото обновување по извесното затишје на Секцијата, кога за претседател е избрана Павлина Клименкова, а за потпретседател Љубица Тодоровска, желбата била понежниот пол да не биде понастрана од вкупниот ангажман од Клубот, туку да биде во неговите врточни слушања.

Некогаш повеќе, некогаш помалку, но сепак главно е дека Македонските се тука постојано со своите сопрузи, колеги и со големиот број активисти. Факт е дека женската секција значи многу во збогатувањето на работата на Клубот. Затоа таа беше и останува една од помошните тела чиј придонес бил и останува драгоцен поддршка во дејствувањето.

6. МЛАДИ РЕЦИТАТОРИ

Младинско-рецитаторската секција е забележана во анализите на "Илинден 1903" уште од

неговото рано постоење, пред сè како форма на собирање на младите луѓе - ученици, студенти, работници, а се разбира и како форма на една корисна самоиницијатива што доаѓала токму од оние кои членувале во секцијата. Во списокот на активистите има дел кои од љубов кон книгата, кон литературата доаѓале и во различни поводи тие биле рецитатори на туѓи зборови, но креатори кои биле поздравувани и почитувани.

Инаку, треба да се спомене дека младите ги има во сите секции, што значи тие се присутни, се организираат на свој начин. Една од тие форми е комбинираната младинско-рецитаторска секција.

7. МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ОД ДАМНИНА ДО ДЕНЕС

Не случајно велат дека јазикот е огледало на еден народ, неговото огромно наследство и богатство, кое треба да се чува, знае и негува. Старомакедонскиот јазик има многу бурна и богата историја. Најрано откриените записи се и најдобрата потврда за тоа колку е долга неговата традиција, колку е вековито неговото постоење. Постепено него го испишувале по црквите и манастирите, зачуван е во различни документи во турските тефтери, но и во многу светски познати архиви.

Уште во 886 година светиот отец Климент ја отвора Охридската книжевна школа чии ученици натаму ќе ја шират мисијата кон разни страни од светот. Ќе кинисаат неговите следбеници токму таа мисија да ја продолжат кон Белото море, во Девол, Главеница, во големата Епископија Величка.

Изучил 3.500 ученици, што е навистина импозантна бројка, а најимпозантни се нивните просветителско-образовни и духовни мисии. Основата, пак, на старомакедонскиот литературен јазик ја ставаат браќата свети Кирил и Методиј кои создале писмо чиј букви се ширеле кон Исток и Север, кон Чешка, Русија и Украина, при што се збогатувал народниот пишан и говорен јазик.

Некаде во минатиот век веќе можеме да зборуваме за масовна употреба на нашиот јазик кој за време на преродбата истакнати писателски имиња создаваат на македонски јазик кој веќе на широка врата влегува во разни научни кругови во европските книжевни кружоци, друштва и здружества. Константин Миладинов, Прличев, Цинот, Жинзифов, биле знаени и значајни творечки личности чии дела го свртуваат вниманието на пошироката културна јавност.

Се зголемува бројот на нови имиња. Се појавуваат поети, писатели, драмски автори и други во годините меѓу двете светски војни кога печатат книги инспирирани од човекот, од народот, од

неговите маки, страдања и слободарски идеи. Тие за основа го имаат македонскиот литературен јазик од централното прилепско-вешшко-битолско наречје со видливото влијание на Мисирков. Веќе се истакнуваат Антон Панов и неговите *"Печалбари"*, Васил Иљоски со *"Чорбаџи Теодос"*, Ристо Крле со *"Парише се ојшеувачка"*, Кочо Рацин со *"Бели Муџри"*, Коле Неделкоски со *"Молскавици"* и други.

Вистински процут македонскиот литературен јазик кој и официјално е инаугуриран на ден Илинден на АСНОМ-ското заседание во "Св. Прохор Пчински", добива во годините по ослободувањето и потоа. Денес со импозантен книжевен опус, со огромен број познати творечки имиња, со развиен образовен систем и највисоки институции од областа на јазикот, тоа наше богатство постојано се надоградува и се збогатувава во дополнителното училиште на мајчин македонски јазик.

8. ЗАВЕТ ЗА ГЕНЕРАЦИИТЕ

Да се учи вистината за Македонија, нејзината историја, географија, минато и сегашност од најмладите, да се учи, научи и да не се заборава мајчиниот македонски јазик од најмладите, ја наметна неопходноста за отворање

училиште за дополнителна настава и во Хамбург.

Почетоците се дамнешни. Уште во тие години кога е решено да се отвори училиштето, тоа е сторено со голема љубов и симпатии. Според некои записи, главни организатори во почетокот биле Симеон Клименков и Павлина со исцела помош и поддршка на уште многумина соимисленици.

Мајчиниот јазик е нераскинливата врска со Татковината, брана против одродувањето на генерациите што стасуваат. Специфични биле условите за Македончињата кои се родиле, растат или се школуваат во нивните втори (или први) татковини.

Не мал број родители од преголема зафатеност од работните места и го немаат потребното време за децата, па тие се снаоѓаат како знаат и умеат. Има случаи и да се потиснува мајчиниот јазик за да не се почувствуваат туѓинци или отфрлени во средината во која се движат и ги имаат своите другари. И така е до некое време, за потоа одново да се бара начин да се надомести загубеното и пропуштеното.

Од непроценлива важност е постоењето на дополнителната настава која еве, со години ја посетувале и ја збогатуваат стотици дечиња. Колку и да изгледа премал неделниот фонд на часови, непобитно е дека најголемата добивка и клучно

значење е тоа што децата научуваат да читаат и пишуваат, изворно си ги дознаваат корените и потеклото, се гордеат со убавините на Татковината, се гордеат со убавините на зборот македонски.

Наставниците, тие луѓе кои со големо срце, љубов и ентузијазам ја извршуваат оваа просветителска работа и се најзаслужни за сите резултати и успеси толку видливи во образовниот процес.

Многусердна како и постојана беше исклучителната поддршка на родителите кои и најпрво помагаа да се отвори, а потоа и беспрекорно да функционира училиштето, иако некои од нив патуваат со десетици километри за да го донесат своето дете на тие неколку часови настава.

Низ останатите страници на Монографијата се набележани најголемиот дел од активностите на учениците и наставниците. Сепак, би било неправда од широкиот мозаик барем во поново време да не ги споменеме рециталите по повод националите и други важни празници, квиз натпреварите, рецитаторските настани, приредбите организирани за родителите, многуте испени песни, учеството во фолклорната секција, учеството во спортските секции каде што најмладите беа едни од најактивните фудбалери, и на Клубот му донесоа многу признанија, освојувајќи најдобри места и враќајќи се со пехари и заслужени признанија.

Училиштето заедно со клубот во декември минатата година во големиот училишен центар во Ведел ја организира престижната манифестација посветена на Република Македонија, кога пред илјада ученици, родители и угледни личности од локалната власт, Татковината ја претстави во најубава светлина. Покрај предавањата за вистината за Македонија одржани од Ѓоргиевска, Јовановски, Христов, Димитров, Грујовски, се емитуваа уште и филмови и спотови, се организираа изложби, настап на учениците како и други интересни содржини.

Досега наставници кои работеле во Дополнителното училиште на мајчин јазик биле одважни и хумани луѓе. Секој во своето време и според своите видувања и можности вложувале напори да одржуваат квалитетна настава, но и да помогнат во работата на Клубот.

Спасија Ајков
Никола Николоски
Сами Хасани
Кирил Јанчев
Наум Новески
Александра Алексова
Благојка Филипчева
Павлина Ѓоргиевска

СПИСОК НА УЧЕНИЦИТЕ КОИ УЧЕЛЕ ИЛИ
УЧАТ ВО ДОПОЛНИТЕЛНОТО УЧИЛИШТЕ
НА МАЈЧИН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК ВО
ВРЕМЕТО ОД 1985 ГОДИНА

Велинова Елизабета
Сокалски Роберт
Даниловски Марјан
Настов Горан
Гулбеар Изет
Андонова Марија
Корчак Моника
Стојковски Марјанчо
Аарсова Виолета
Пластоска Виолета
Попова Моника
Николова Каролина
Крлиу Тони
Наревска Виолета
Стојковска Аанета
Стојковски Златко
Јовановска Павлина
Солаковски Игор
Илијази Ферин
Петровски Горан
Стојановски Николче
Ејвас Сибел
Тодоровски Жарко
Арсовски Елвис

Андонова Виолета
Штаковац Андреас
Колески Александар
Наумов Сашо
Попов Тони
Солаковски Андреас
Изберовиќ Едип
Цолева Весна
Димитриевиќ Оливер
Будимски Богдан
Салиовски Шаќир
Грујовска Марина
Клеменков Тони
Алиоски Еркан
Велинов Сашо
Асани Емир
Ѓориќ Даниела
Јакимовски Сами
Јованов Љубе
Салиоски Адриан
Грујовски Драган
Конески Пеце
Клеменкова Каролина
Додевска Соња
Крлиу Далиборка
Цолева Моника
Ејвас Елвир
Дурмишовски Сашо
Јакимовска Лидија
Стефановски Боби

Јовески Дени
Тодоровски Драгче
Конеска Ане
Асани Муарем
Крлиу Сабина
Стојковски Тони
Алиоски Барбарос
Стојановски Сашо
Пероли Дрита
Рамадановски Јасмин
Рамадановска Јасмина
Стоилковска Билјана
Златевска Сузана
Затевски Сашо
Златевски Чедо
Мицевска Анета
Мицевска Маја
Кантурова Нура
Настова Наташа
Јовановска Билјана
Додевски Бојан
Димитриевска Ирена
Димчевска Габриела
Јованов Зоки
Генадиевска Снежана
Колевска Евгенија
Рамадановски Енис
Королиов Андреј
Генадиевска Наташа
Јовески Марјан

Ѓоргиевски Александар
Ѓоргиевска Александра
Будимска Бети
Петров Марјан
Здравков Дејанчо
Здравков Гоце
Димчевска Елена
Стојановска Катерина
Стојковска Елена
Стојчевска Лена
Стојчевска Соња
Стојчевски Борис
Стојковска Марина
Стојковски Стефче
Иванова Клаудија
Ибраџими Нафкит
Ибраџими Аземина
Азиси Дени
Ѓорѓиќ Михаил
Ејвас Евин
Стефановски Тими
Дестанова Бенѓул
Серафимова Десанка
Тодоровска Даниела
Велинов Даниел
Клименков Саша
Јованов Љупчо
Јованов Цане
Азиси Мелиса
Ѓорѓиќ Татјана
Иванова Емилија

Атанасов Сашко
Атанасова Христина
Спировска Катерина
Јањевски Далибор
Тодоровска Катерина
Серафимова Нада
Петров Александар
Иванов Митко
Кангуровски Ибраџим
Кангуровски Сеџан
Кангуровски Јусуф
Белчевска Весна
Белчевска Елизабета
Белчевска Христина
Младеновски Добре
Младеновска Маја
Старова Сузан
Старова Ариф
Стојанов Елведин
Димчевски Марко
Хазе Ангела
Проевски Даниел
Проевски Оливер
Котев Тони
Котева Сандра

Штендер Штефани
Тодоровски Тоше
Шопова Татјана
Јанева Роска
Јанева Елизабета
Илиевски Оливер
Илиевски Далибор
Илиевски Синиша
Веселов Недија
Веселова Туркијана
Веселов Селма
Веселов Сабина
Веселов Надија
Ибуш Максут
Ибуш Лутвије
Маџарова Ивана
Маџаров Стојан
Јованова Ивана
Маркоски Благојче
Јовановска Ивана
Блажиќ Сузана
Блажиќ Мануела
Салимовски Артим
Салиовски Фети

Милан Тодоровски

Слободан Карер

Анџел Максимов

Милан Корчак

Никола Грујовски

Панде Солаковски

Пејронија Сијојовски

Горџи Иванов

III дел
**АКТИВИСТИТЕ НА
МАКЕДОНСКИОТ КЛУБ
“ИЛИНДЕН 1903”**

- 1. Никола Грујовски**
- 2. Панде Солаковски**
- 3. Ангел Максимов**
- 4. Ѓорѓи Иванов**
- 5. Петронија (Перо) Стојановски**
- 6. Милан Корчак**
- 7. Велин Костадинов**
- 8. Милан Тодоровски**
- 9. Слободан Карев**
- 10. Иницијативен одбор за формирање на
Клубот**
- 11. Управи на Клубот**

ПРЕДСЕТАДЕЛИ НА УПРАВИ *

1. Никола Грујовски

Дваесетгодишниот јубилеј на македонскиот клуб "Илинден 1903" во Хамбург се одбележува во време кога негов претседател е долгогодишниот истакнат активист Никола (Коле) Грујовски.

Роден е 1952 година во Пискупштина, Струшко, меѓутоа уште во раните години на неговото детство со мајката Видосава и таткото Симон преселбата ги носи во убавото потпелистерско село Дихово. Таму го завршува основното образование и со своите врсници ги минува незаборавните и безгрижни детски дни во зелените полјани и падините на високите сенчести планини.

Меѓутоа, за Коле е премало Дихово па и цела Битола, и во 1972 година возот го донесува во северногерманскиот град Вилхемскафен, и таму се вработува во светски познатата фирма "Круп".

Среќата им се насмевнува и ги спојува двајцата млади, кршни Македонци Јованка Јовановска од Битолски Брод и Коле Диховецот,

па нивното семејство набргу се комплетира со двете принови Марина и Драганчо нивната ќерка и син.

Во меѓувреме Коле се сели во Хамбург и се вработува на Интернационалниот аеродром. Обврските кон работното место и фамилијата не беа пречка тој да не се ангажира и на планот на самоорганизирањето на Македонците во овој голем град.

Се вбројува во елитата, меѓу оние кои навистина придонесоа најмногу за афирмирањето во оваа мултикултурна средина. Безрезервно ги поддржува добрите акции и успешното организирање на различните манифестации и свечености, сè со цел за што поголемо афирмирање на македонската заедница во оваа средина во која дејствуваат голем број етникуми.

Непрестајно покажува грижа за успешното функционирање на дополнителното училиште на мајчин јазик, а несебично се ангажира околу обезбедувањето контингенти хуманитарна помош за Татковината. Сакајќи што повеќе

* поради нецелосната документација претседателите не се дадени редоследно, туку по избор на авторите

меѓусебе да контактираат и да соработуваат клубовите од различните градови во Германија, Шведска, Данска, Франција и слично, тој и тука вложува максимум усилби да ја поттикне поголемата соработка и размена на групи, програми и поединци. Никола Грујовски е претседател на Клубот во овие два последни мандатни периоди, и неговата визија за некои иновациски решенија и програмски шеми, останува да биде своевидна визија за иднината.

2. Панде Солаковски

Панде Солаковски е еден од столбовите на Македонскиот клуб "Илинден 1903" и за него може слободно да се рече дека во изминативе години даде и дава огромен придонес за постојано поттикнување на активноста на ова значајно катче на Македонците во Хамбург.

Панде Солаковски е роден во Германија, Битолско, од татко Атанас (по потекло од Лерин) и мајката Александра (од Костур).

Во најградскиот град во Македонија, во убавата Битола, тој го завршува средното образование и неговото прво вработување е во фабриката "Горѓи Наумов".

Судбината сакала Панде да го напушти прекрасното Потпелистерије и во 1970 година во

оној бран на заминување кон Западна Европа тој да дојде до Бадентајх-Јелзен. Меѓутоа, големата желба неговите три сина: Роберт, Игор и Андреа да не се одродат и да го научат македонскиот јазик, тоа е причината семејството Солаковски да се досели во Хамбург, поточно во градот Пинеберг, каде што е и денес.

Од 1981 година, набргу по формирањето, кон активистите на Македонскиот клуб "Илинден 1903" се приклучува и ентузијастот Панде, и тој останува верен на определбата и идејата за развивање и растеж на Клубот и неговата активност, сè до денешни дни.

Секоја година е тука заедно во и со управата. Бил речиси сè: член, благајник, заменик претседател, секретар, одговорен за спортската секција, бил во надзорни комисии. Во 1993-1994 година тој е избран и за претседател на Клубот, време во кое остава бележити траги кои ќе се паметат. Тој направил многу; неговиот придонес е огромен и тоа на доста полиња. Не штедејќи се никогаш, тој на свој начин се вгради во сите успешни чекорења во годините зад нас.

Панде Солаковски е навистина дел од Клубот и со личен пример покажува и докажува што значи да се афирмираат македонските вредности и македонските доблести во Германија.

3. Ангел Максимов

Ангел Максимов функцијата претседател на Македонскиот клуб "Илинден 1903" ја извршувал 4 години, 3 месеци и 18 дена. Ете тоа е прецизно изброено, пресметано, и тој има со што навистина да се пофали и да се гордее.

Потекнува од селото Каниште, сега споено со рударското гратче Пробиштип и како првороден син во тешките воени времиња ја дели судбината со многу други како него. Среќата му го свртела грбот и уште на рана возраст останува без својата мајка. Оди да учи берберски занает за да помогне во фамилијарниот буџет. Добива диплома за мајстор, а оди и на работни акции на автопатот од Љубљана до Загреб.

Животот ги спојува Ангел и Анкица, и среќните родители добиваат два сина. Прво газда Ангел, а потоа и сите заедно заминуваат на печалба, за како што ќе речат, за да заработат пари за куќата. Во Хамбург тој се вработува на Аеродромот и е еден од највредните. Годините врват, децата растат, се школуваат, сега и работат. Ангел и Анкица ја чекаат пензијата. Ја чекаат и, како што вели тој, се прашуваат дали по 27 години поминати во Германија, дома во Македонија станале туѓинци, или туѓинци остануваат овде каде што и се.

Ангел Максимов се вклучува исто така и во активноста на Клубот и помага речиси насекаде каде што има потреба. Работи на средувањето на просториите кои значеа многу за сите во Хамбург и се сеќава со задоволство на свечениот миг на нивното пуштање. Тој се сеќава и на многу настани од клубската историја.

- Се работеше под полна пара. Се организираа спортски турнири, се отвори Македонскиот школски центар, што беше прилика за дооформување на образованието и стекнување на квалификации за многу наши сонародници. Се развиваше соработка со слични македонски клубови. Се на се, бликот на активностите постојано нудеше нешто ново, вели Ангел.

4. Ѓорѓи Иванов

Името на Ѓорѓи Иванов е мошне добро познато во круговите на македонската заедница од Хамбург. Потекнува од Струмица каде што и го оформува средното образование, а со доаѓањето во Германија со сопругата Ратка Гичева, тој работи на својата струка како автоелектричар. Иванов е горд татко на три ќерки: Јулијана, Клаудија и Емилија, на синот Митко и на двете прекрасни внучиња Татјана и Мелени.

Ѓорѓи Иванов е меѓу првите кои ги поставија темелите на Македонскиот клуб во Хамбург за кој вели дека покрај иницијаторите, покрај тоа јадро од активисти кои дадоа сè од себе да го оформат "Илинден 1903" му оддава признание и на тогашниот конзул Васил Магдевски.

Како редовен член тој извршува низа функции во Управата - потпретседател е од почетокот на создавањето, а во 1980 станува претседател и со своите избраници од Управата на тоа место останува до 1983 година. Тимската работа и резултатите и она што е постигнато останува запишано во анализите на клубското постоење.

Во тие години се работело сложно и трудољубиво, како во фоклорната, така и во шаховската, фудбалската и другите секции кои на турнирските натпревари предничеа со борбеноста и квалитетот. Ѓорѓи Иванов бил активен играч и тренер на фудбалскиот тим кога и се постигнувани навистина големи резултати, со кои треба секој да се гордее.

- Без тимска работа, без поддршката од Управата и без максималното залагање на членовите на секциите, никогаш не ќе можевме да ги постигнеме тие извонредни резултати, вели скромниот Иванов. Токму затоа, нагласува тој, сакам најискрено да им се заблагодарам на членовите на Управата, на сите активисти,

ентузијастички и искрени пријатели кои помогнаа за афирмирањето на македонските национални вредности. Без сесрдна помош никогаш не ќе можевме да ги постигнеме тие извонредни резултати. Да ги споменам од моето време турнирите во фудбал 1981-1982 година, коишто значеа многу за афирмирањето и за натамошните успеси на младите момчиња. Уште еднаш благодарам за сиот придонес во изминатиот период, а на нашиот Македонски клуб "Илинден 1903" и во иднина му посакувам да бележи успеси за Македонците што помасовно да се собираме во него.

5. Петронија (Перо) Стојановски

Како 23 годишно момче со диплома за завршено средно образование Петронија (Перо) Стојановски во 1971 година доаѓа да си ја проба среќата макар и на привремен престој во Германија.

Потекнувајќи од убавите предели на Македонски Брод, тој во големиот град Хамбург веднаш по доаѓањето се вработува и добро заработува, така што и интересно ги врви своите младешки години. Во 1976 година стапува во брак со стројната Анита и по некое време семејството се комплетира со две прекрасни дечиња.

Носталгијата за родниот крај, љубовта кон својот народ, желбата да се придонесе за неговата афирмација, се причините кои Перо најпрво го водат во ју-клубот, каде имаше и успешна спортска кариера, за што и најдобро сведоштво е и највисокото собрание - најактивен спортист.

Уште од самото формирање на иницијативниот одбор, а потоа и на Македонскиот клубот "Илинден 1903", Стојановски станува негов активист, голем ентузијаст и упорен работник. Тој безмалу е во сите секции и учествува на сите манифестации што се организирани во Германија и во околните земји.

Со задоволство ги раскажува спомените од тоа време, бидејќи тие се навистина убави и големи. Претседател станува во 1990-1991 година, време кога се организираше и црковниот живот на Македонците во Хамбург, како круна на што, дојде и до формирањето на МПЦ "Св. Ѓорѓи Кратовски".

Од 1993 до 1995 година Стојановски е избран за претседател на црковната општина. Две години подоцна е потпретседател за во 1997 повторно да му биде дадена довербата - прв човек на "Св. Ѓорѓи Кратовски", на која позиција се наоѓа и денес.

Љубовта кон Македонија, носталгијата кон родниот крај во срцето на овој Македонец, не престанаа никогаш. Во летноодморските дни ја посетува родната грутка и има изградено свој дом

во Брвеница, Тетовско, каде ги минува оние мигови на спокојство и мир со своето прекрасно семејство.

6. Милан Корчак

Повеќе од 28 години Милан Корчак живее и работи во Хамбург овој значаен индустриски центар во Германија и од првите моменти на доаѓањето, па сè досега, тој работи во иста фирма и се гордее со тоа.

Инаку, Корчак во Велес го завршува средното образование и 12 години работи во познатата фирма "Брако", но ете, патот сепак го донесе во Хамбург, каде што живее со својата сопруга Драгица и синот Антон.

Во Македонскиот клубот "Илинден 1903" станува активен од 1983, кога на одбележувањето на петгодишнината го води турнирот во фудбал, што е негово големо хоби и љубов, бидејќи и самиот во Македонија играл за ФК "Металец" од Велес.

Во Хамбург, Корчак положил за фудбалски судија и еве 10 години е сеуште во топ форма и без зелениот терен тој, едноставно, не може. Треба да се напомене дека од 1983 година ги води сите турнири, што е исто така еден голем ангажман, но кога се работи од срце, тогаш и резултатите не

изостануваат. Освен тоа, во управата извршуваат и други обврски како потпретседател, секретар, багајник.

Претседател станува во 1995 година, за која вели дека беше успешна година како на полето на културните настани, така и во областа на спортот и на другите сегментј. Понежната половина Драгица Корчак е една од вљубениците во фолклорот и одговорна за оваа секција пет години. По нејзините стапки тргнува и ќерката Моника, која исто така стана дел од тимот кој многу придонесе за успешноста на презентацијата на македонските традиции, а со тоа и за афирмирање на македонската култура.

Милан Корчак лично и семејно му припаѓа на ова македонско катче во големиот Хамбург.

7. Велин Костадинов

Од Радовиш, Велин Костадинов како и илјадниците браќа Македонци заминува во потрага по подобар живот и подобра иднина во Германија. Мислата дека не треба да се седи со скрстени раце, туку дека треба што повеќе да се работи за доброто на оние неколку илјади Македонци од Хамбург, за доброто на Татковината, го мотивира и тој да не остане настрана од вкупните клубски активности, со огромна поддршка од страна на своето семејство.

Признанието дојде кога на изборите во 1992 ја доби функцијата заменик претседател, и тој заедно со своите колеги истомисленици успешно ја реализира програмата за одбележувањето на петнаесетгодишнината на клубот.

Две години подоцна станува претседател на Македонскиот клуб "Илинден 1903", и остави свои траги во вкупниот биланс на постигнати резултати. Велин Костадинов е меѓу најзабележливите членови и на Црковниот одбор, бидејќи како што вели, колку повеќе ќе се шири името македонско на духовен и национален план, толку тоа ќе биде значајно и за овие, но и за генерациите што доаѓаат.

Секако дека особено треба да се истакне и фактот што една таква програмска активност се реализира во средина којашто не е нималку лесно сето тоа да се направи. Но, Велин и останатите Македонци некогаш го прават и неможното.

8. Милан Тодоровски

Милан Тодоровски е роден во Отумиште-Теарце, Тетовско, каде што го завршува основното образование. Во Скопје го оформува и средното училиште, и како младо момче, тешко разделувајќи се од мајката Драгица и таткото Тодор, заминува во Германија. Со својата избраничка Љубица

Василковска стапува во брак 1974 година, и оваа брачна заедница е крунисана со двајцата синови Жарко, кој веќе работи како службеник и Драгче, кој сè уште е ученик.

Милан Тодоровски цели 25 години е постојано во фирмата за полиетилен. Тој се интересира за сè она што се случува во родниот крај, што е и разбирливо ако се има во предвид дека таму му се многу негови блиски и драги луѓе.

Загрижен е за состојбите во тетовскиот крај, а особено за тоа колку му е неопходна заштита на македонското население, додавајќи дека е тажна сликата на меѓунационалните односи, на положбата на Македонците во многу региони на западниот дел од Татковината.

Брачната двојка Милан и Љубица, а подоцна и нивните деца, за големиот ентузијазам и долгогодишната активност и резултати во Клубот, во чии редови Милан е од самиот почеток, како прв секретар, подоцна во 1985-86 и негов претседател, се добитници на повеќе награди, признанија и златни плакети.

Особено треба да се истакнат резултатите и придонесот на Тодоровски во пинг понг секцијата, фудбалот и воопшто во спортскиот дел од клубската активност. Спортот е навистина фах на семејството Тодоровски.

9. Слободан Карев

Слободан Карев е роден 1954 година во селото Сирково, Квадаречко. По завршувањето на првите степени на образование во Росоман, занает завршува во Велес, каде што и ергенувал, а подоцна се оженил со својата избраницка Даница.

Во Хамбург доаѓа 1970 година и се вработува во фирмата "Ото Мајер" каде што е и денес. Нивната ќерка Соња по заокружувањето на средното образование, се определи да работи и така да ја гледа својата егзистенција и иднина.

Слободан Карев е мошне активен во Клубот од самиот почеток. Всушност, бил член на иницијативниот одбор за отварање на "Илинден 1903", а подоцна и дел од фудбалската екипа на Клубот. Се присетува дека во тоа време имало доста настани со фудбалската секција во која играл и тој, но вредно е за одбележување дека Карев играл и за германската репрезентација. Тој бил тренер на фудбалската секција. Бил и потпретседател на Управата кога за прв човек е избран Ѓорѓи Иванов. Жали што сега многу малку време му останува за работа во Клубот, но иднината е на младите и добро е да се активираат тие, вели Карев. За претседател е биран кога во најтесното раководство биле и Блаже Јовановски, Љубомир Георгиевски, Милан Асиќ, Живко Трендов и други

Иницијативен одбор за формирање на Клубот:

Блаже Јовановски
Слободан Карев
Љубе Попов
Миле Коневски
Сребре Тодоровски
Милан Тодоровски
Петроние Стојановски
Стојче и Атанас Настов

УПРАВИ НА КЛУБОТ

УПРАВА 1986
Ангел Максимов - *претседател*
Киро Јанчев - *зам. претседател*
Љубомир Мицевски - *секретар*
Милан Корчак - *блажаник*

УПРАВА 1987
Ангел Максимов - *претседател*
Киро Јанчев - *зам. претседател*
Петронија Стојановска - *секретар*
Панде Солаковски - *блажаник*

УПРАВА 1988
Ангел Максимов, *претседател*
Милан Корчак, *претседател*
Блаже Јовановски, *блажаник*
Милан Асович, *блажаник*

Благој Додевски, Кенто Јовановски, Зора Јовеска,
Анкица Максимова, Ангел Максимов, Панде
Солаковски, Милан Корчак, Ристо Нарски, Блаже
Јовановски, Милан Асовиќ, Петронија Стоја-
новски, Атанас Настев, Милан Тодоровски, Гојко
Стојчевиќ, Јово Фурматовиќ, Слободан Саби-
новски

УПРАВА 1990/91

Перо Стојановски - *претседател*
Томислав Јовевски - *зам. претседател*
Милан Корчак - *секретар*
Панде Солаковски - *блажаник*

НАДЗОРНА КОМИСИЈА
Стојан Стојчевски
Велин Костадинов
Благој Додевски

ДИСЦИПЛИНСКА КОМИСИЈА:

Милан Тодоровски
Трајче Даниловски
Слободан Србиновски
Спортска секција:
Милан Тодоровски
Стојан Стојчевски

ФОЛКЛОРНА СЕКЦИЈА:

Атанас Настов

ДРУГИ ЧЛЕНОВИ:

Зора Јовевска
Љуба Тодоровска
Илонка Даниловска
Павлина Костадинова

УПРАВА 1992

Перо Стојановски - *претседател*
Томислав Јовевски - *зам. претседател*
Милан Корчак - *секретар*
Солаковски Панде - *блажаник*
Зора Јовевска - *член*
Љуба Тодоровска - *член*
Илонка Даниловска - *член*
Паулина Костадинова - *член*

НАДЗОРНА КОМИСИЈА:

Стојан Стојчевски
Велин Костадинов
Благој Додевски

ДИСЦИПЛИНСКА КОМИСИЈА:

Милан Тодоровски
Трајче Даниловски
Слободан Сибиновски

СПОРТСКА СЕКЦИЈА:

Милан Тодоровски
Стојан Стојчевски

ФОЛКЛОРНА СЕКЦИЈА:

Атанас Настов

УПРАВА 1994

Панде Солаковски - *претседател*
Живко Трендов - *зам. претседател*
Љубен Георгиевски - *секретар*
Златко Коневски - *блажаник*

Милан Корчак
Љубен Георгиевски
Панде Солаковски
Живко Трендов

Злате Конески
Ристо Наревски
Горги Наумов
Сребре Тодоровски
Ванчо Клеменков
Томе Јовевски
Велин Костадинов
Перо Стојановски
Коле Грујовски
Ѓорги Кучиевски
Илија Стојановски - младинец

УПРАВА 1995/96 година

Јосиф Велкоски - *претседател*
Панде Солакоски - *зам. претседател*
Златко Конески - *блажаник*
Благојка Филипчева - *секретар*

СПОРТСКА СЕКЦИЈА:

Никола Грујовски
Живко Трендов

НАДЗОРНА КОМИСИЈА:

Викентие Јованоски
Јован Клименков
Благој Додевски

ДИСЦИПЛИНСКА КОМИСИЈА:

Стојко Стефаноски
Верка Брунер
Злата Стојаноска

УПРАВА 1994

Милан Корчак - *претседател*
Ристе Нарески - *зам. претседател*
Томе Јовески - *секретар*
Сребре Тодороски

Перо Стојаноски
Стојко Огненоски
Живко Трендов
Милан Тодоровски
Ѓорчи Кучиевски
Драгица Корчак
Зора Нагреска
Љуба Тодоровска
Зора Јовеска

УПРАВА 1996/97

Никола Грујовски - *претседател*
Стевче Јанев - *зам. претседател*
Павлина Ѓоргиевска - *секретар*
Благој Додевски - *блажаник*

СПОРТСКА СЕКЦИЈА:

Милан Корчак
Живко Трендов

НАДЗОРНА КОМИСИЈА:

Панде Солаковски
Викентија Јованоски
Стојко Огненоски

ДИСЦИПЛИНСКА КОМИСИЈА:

Злата Стојаноска
Стојко Стефаноски
Верка Брунер

УПРАВА 1997/98

Никола Грујовски - *претседател*
Ѓорги Котев - *зам. претседател*
Павлина Ѓоргиевска - *секретар*
Благој Додевски - *блажајник*

СПОРТСКА СЕКЦИЈА:

Ѓорги Котев
Милан Корчак
Тони Донев

НАДЗОРНА КОМИСИЈА:

Панде Солаковски
Јосиф Велкоски
Верка Брунер

ФОЛКЛОРНА СЕКЦИЈА:

Трајко Димитров

ДРУГИ ЧЛЕНОВИ:

Кенто Јованоски
Томе Јовески
Ѓеорги Иванов
Стојко Стефаноски
Стојко Огненоски
Милан Тодороски
Љуба Тодороска
Злата Стојаноска
Милан Тодоровски
Трајче Даниловски
Стојан Стојчевски

ЗЕМЈА

Таа земја

сега ишито ја чекорам
ишаа земја - своја не ја знам
ишаа земја,
просијете: е ишуѓа!

Рано ирѓам.

По фабрички друм
безброј рубачки се иискааи,
се ројаи.

Слани сме со раце,

со ум,

но земјава . . . чунки не е моја!

Над мојаиша семја в иролеи
сјај се илиска,

водиади зрмати

од сонце

набликнаито.

Ја секаваш в срце,

иши, неа за блиска

и зледаш кај скокум

безброј цвеќа никнаи.

Над мојаиша земја,

до небоишо

Пирин се крева.

Боровише в бури

илинденски иприказни иеаи.

Над Охрид модринаиша

во ипросиорои се слева,

а иподолу уише

на Еѓејои далџи се леаи

Сал ќе си сиомнам.

И крвиша в миџ ќе сјури

в срцеишо, кое

се ишои в некаква нежноси . . .

Мојои роден крај! Крај личен . . .

Лулан в бури,

иоен со крв

среде вишланице мрежни!

Никола Јонков Вајцаров

IV дел

МЛАДИТЕ НА ДЕЛО

1. Црвените каранфили - негувачи на македонскиот фолклор
2. Фолклорот како инспирација
3. Навивачки ракометен караван
4. Татковина
5. За македонците во Хамбург
6. Низ страниците од печатот.

1. ЦРВЕНИТЕ КАРАНФИЛИ - НЕГУВАЧИ НА МАКЕДОНСКИОТ ФОЛКЛОР

Желбата да се зачува македонската фолклорна традиција беше голема. Години со ред секоја сабота во просториите на Клубот македонската песна и игра ги разнежуваат срцата на родителите кои со восхит гледаат како нивните деца ги учат првите чекори. Поминаа многу генерации и е убаво што го добија името "Црвени каранфили".

Тоа се случи кога со научениот убав репертоар на прославата на 8 март пред повеќе од десетина години, за прв пат се организираше надвор од Клубот. Играорците настапија во салата на училиштето недалеку од прочуениот хотел "Атлантис". Тогаш тие носеа црвени каранфили на косата и на реверите, по што групата и го доби името "Црвени каранфили".

Инаку, од самиот почеток во годините потоа кореографи и раководителите на оваа фолклорната секција биле Анкица Максимова, Атанас Настов, Елица Кучиевска, Драгица Корчак, Павлина Јовановска, Тодор Димитров.

Младите фолклористи како и нивните претходници и оние што доаѓаат, низ песната и орото, низ негувањето на богатите традиции од македонската култура, го афирмираат овој значаен

сегмент од македонското минато и сегашност, се афирмираат себеси, и ја афирмираат Македонија.

2. ФОЛКЛОРОТ КАКО ИНСПИРАЦИЈА

Не случајно доаѓа Атанас Настов во Германија, како што и не случајно се наоѓа во Првиот иницијативен одбор за формирањето на Македонскиот клуб "Илинден 1903". Тој е првиот раководител на фолклорната секција, при што во тоа време на своите врсници им ја пренесуваше љубовта и го воздигнуваше чувството за зачувување на македонските традиции кај нив.

- Како добро подготвена група, вели Атанас, ние настапувавме на многу приредби и манифестации. Игравме и во Конгресниот центар во организација на градот Хамбург, кога се одржуваше манифестацијата "Средба на народите". Настапувавме и пред синдикатот, во разни клубови, на разни прослави и сл.

- Потоа со младите работеше Драгица Корчак и Елица Кучиевска. Ние повозрасните веќе бевме преокупирани и со други обврски. Но, во мене никогаш не престана желбата да бидам речиси постојано тука некаде во и со Клубот, бидејќи, тоа на некој начин, стана и дел од мене. Верувам дека така ќе продолжам и во иднина, вели Атанас.

1. ЦРВЕНИТЕ КАРАНФИЛИ - НЕГУВАЧИ НА МАКЕДОНСКИОТ ФОЛКЛОР

Желбата да се зачува македонската фолклорна традиција беше голема. Години со ред секоја сабота во просториите на Клубот македонската песна и игра ги разнежуваат срцата на родителите кои со восхит гледаат како нивните деца ги учат првите чекори. Поминаа многу генерации и е убаво што го добија името "Црвени каранфили".

Тоа се случи кога со научениот убав репертоар на прославата на 8 март пред повеќе од десетина години, за прв пат се организираше надвор од Клубот. Играорците настапија во салата на училиштето недалеку од прочуениот хотел "Атлантис". Тогаш тие носеа црвени каранфили на косата и на реверите, по што групата и го доби името "Црвени каранфили".

Инаку, од самиот почеток во годините потоа кореографи и раководителите на оваа фолклорната секција биле Анкица Максимова, Атанас Настов, Елица Кучиевска, Драгица Корчак, Павлина Јовановска, Тодор Димитров.

Младите фолклористи како и нивните претходници и оние што доаѓаат, низ песната и орото, низ негувањето на богатите традиции од македонската култура, го афирмираат овој значаен

сегмент од македонското минато и сегашност, се афирмираат себеси, и ја афирмираат Македонија.

2. ФОЛКЛОРОТ КАКО ИНСПИРАЦИЈА

Не случајно доаѓа Атанас Настов во Германија, како што и не случајно се наоѓа во Првиот иницијативен одбор за формирањето на Македонскиот клуб "Илинден 1903". Тој е првиот раководител на фолклорната секција, при што во тоа време на своите вршници им ја пренесуваше љубовта и го воздигнуваше чувството за зачувување на македонските традиции кај нив.

- Како добро подготвена група, вели Атанас, ние настапувавме на многу приредби и манифестации. Игравме и во Конгресниот центар во организација на градот Хамбург, кога се одржуваше манифестацијата "Средба на народите". Настапувавме и пред синдикатот, во разни клубови, на разни прослави и сл.

- Потоа со младите работеше Драгица Корчак и Елица Кучиевска. Ние повозрасните веќе бевме преокупирани и со други обврски. Но, во мене никогаш не престана желбата да бидам речиси постојано тука некаде во и со Клубот, бидејќи, тоа на некој начин, стана и дел од мене. Верувам дека така ќе продолжам и во иднина, вели Атанас.

Има членови на Клубот кои не можеа да не се споменат, особено кога се прави своевиден рекапитулар од 20 годишнината од постоењето на ова извонредно значајно катче за македонската заедница во Хамбург. Еден од нив е и Живко Трендов, кој бил заменик претседател и секретар, а деновиве имаше и емисија на Радио Скопје која беше мошне интересно компонирана. Живко Трендов, особено во годините кога во клубската управа имаше и високи задолженија, тој вложуваше големи усилби за да се збогатува билансот на постигнувањата, а со самото тоа и да се афирмира овој значаен клуб.

Раководители на фолклорната секција:

Атанас Настов
Анкица Максимова
Драгица Корчак
Елица Кучевска
Павлина Јовановска
Трајко Димитров

3. НАВИВАЧКИ РАКОМЕТЕН КАРАВАН

Многу се свежи впечатоците од вкупниот амбиент и атмосферата што ја создаде македонскиот навивачки караван, одејќи на лице место да ги

бодри ракометарките на македонската државна селекција. Така, членовите на Македонскиот клубот "Илинден 1903" патуваа во Хановер, Берлин и други места, непрестајно со реквизити и песна, бурно и бучно, до последен здив ги бодреа македонските девојки на Светското првенство во ракомет, големо натпреварување што кон крајот на 1997 година се одржа во повеќе градови во Германија.

Поддршката за репрезентативките беше драгоцена. Верните навивачи од Хамбург, помогнаа во конечниот пласман Македонките да се вбројат меѓу седумте најдобри селекции на светот.

4. ТАТКОВИНА

*"ЧОВЕКОТ ЈА САКА ТАТКОВИНАТА НЕ
ЗАШТО Е ГОЛЕМА, ТУКУ ЗАТОА ШТО Е
НЕГОВА"*

Патниче! Човеку! Еј!
кога ќе тргнеш по светот, знај,
Гостин ќе бидеш сакан и мил
каде што досега не си бил.

Ако не ја познаваш земјата наша
ќе ти ја покажат брзите реки
планините вишни, езерата лични
новите градби, полињата меки.

"Не е чесно и срамно е во својата Татковина да бидеш сѝранец" - рекол познатиот римски мислител филозоф Аурелиј (490-585). Уште посрамно е ако родителот или наставникот на децата и учениците во иселеништвото не им даваат доволни сознанија за земјата од која сами потекнуваат.

Секое ново запознавање со нашата татковина Република Македонија е мило, возбудливо и неповторливо. Секоја прошетка низ неа не восхитува и исполнува со гордост. Секоја прочитана книга за Татковината ни открива нови тајни, а учебниците не запознаваат со нејзините волшебни убавини.

Тоа се житните полиња натежнати со род, планините богати со пасишта и шуми, планинските врвови закитени со леднички езера, брзите реки со раскошните кањонски долини и клисури, езерата со бисерни води, плажи, но и вредните раце на луѓето кои ги подигнаа и подигаат хидро и термоцентралите, мостовите, асфалтните патишта и слично. Треба да се доживеат убавините на пенливата Радика, снежната убавица-Шара, вечно зелените пасишта на Бистра, на Преспа езерото музеј на живи фосили, градот на УНЕСКО - Охрид, Иконостасот во Св. Јован Бигорски, автентичната архитектура на Галичник, Илинденското Крушево-највисокиот град на Балканот, градот на конзулите,

Битола, историските Прилеп и Куманово, топлите води на Банско и Косоврасти, бакарните руди на Бучим, оловото на Осогово, живописната долина на Бошава и Долница Камениот мост на Вардар, Врелото острово кај Св. Наум, градот на Миладиновци, амфитеатрите во Стоби и Хераклеа и многу други, убавини и богатства пред сè човечки за кои пишува поетот Македонец, но и поетот Германец, Шпанец...

Германската поетеса Ина-Марија ШЕРТЕЛ, запознавајќи ја нашата земја, проникнувајќи во животот и душата на Македонката се восхитува на нејзината работливост, стрпливост и доброта. Тоа го опеала во нејзините топли стихови во кои го слави трудот: "скапиот дар", "ситниот вез", "иглениот бод". Пее за Македонката од широко срце во кое има место за сите луѓе без оглед на вера и нација.

5. ЗА МАКЕДОНЦИТЕ ВО ХАМБУРГ

Во Ведел, вброен во најбогатите регии на големиот пристаништен, индустриски и музички центар - Хамбург, неодамна се одржа доста интересна и значајна манифестација насловена како - *Македонија не заборавена земја*. Место-одржувањето на македонската презентација беше центарот Гезамт Шулe, а носители и сореализатори

на домаќините - Македонското училиште беше мајчин јазик за Хамбург, Бремен, Штаде и Либег и Клубот "Илинден 1903". Тие сите заедно сторија навистина многу, па така, оваа прекрасна манифестација беше добро осмислена, содржински одлично компо-нирана и максимално ефектно заокружена.

Потврда на ваквите констатации беа многуте честитки и гротот комплименти што непрестајно доагаа од илјадниот аудиториум што присуствуваше на ова претставување на Македонија во северните германски простори и секако позитивните одгласи во тамошните медиуми.

Презентацијата на Република Македонија беше двонеделно најавувана на огромно пано со ефектно вкомпонирани карактеристични македонски белези, а поставено на најпрометната авенија во Ведел. Затоа не можеше да остане незабележано од било кого што во тоа време па макар и само случајно го донесол патот во овој дел од градот.

Организаторите и реализаторите: директорот на Гезамт Шуле, ангажираниот професор Роберт, упорната наставничка Павлина Ѓоргиевска, заедно со Никола Грујовски, Трајче Димитров, Благоја Јовановски и Васе Шопов, може сосема да бидат задоволни со сè она што го иницираа, осмислија и им го понудија на германските и македонските намерници.

Вклучувањето на предавања и настава посветена на македонското минато и сегашност, понуди богат мозаик пригодни содржини, разговори, класни часови, проекција на филмот "Пред дождој" со коментари, па спотови, изложби на книги, фотографии, постери, рачни изработки, пикантерии од старокрајската трпеза и што ли уште не. И домаќините и гостите се потрудија тоа да биде ден за паметење и според сè она што се случуваше - масовната посета, атмосферата и слично, несомнено дека е постигнат огромен ефект. Угледните гости-претставниците на локалните власти, на владејачката СПД партаја, на ЦДУ и останатите, покажаа големо интересирање и почит доаѓајќи на македонскиот ден. Воодушевувачко беше и интересирањето со кое стотици и стотици ученици и нивните родители и професори ги следеа подготвените содржини, многумина активно учествувајќи со порој од прашања, коментари и лично видување на работите. Се интересираа за историјата на Македонија, за Црквата, за сегашниот миг на самостојната наша држава, за спортот, младите... Тие со долги аплаузи ги испраќаа актерите во драмската претстава на македонскиот текст, музичките прилози и фолк-номерите на македонските млади играорци и изведувачи. Некои ученици веќе пројавија желба набргу да го посетат Скопје, Охрид, Струмица, Преспа...

Директорот на Гезамт Шуле не го криеше своето задоволство нагласувајќи дека еве и на овој начин се зближуваат луѓето од сите генерации и од различни поднебја, се запознаваат културите на двете земји и се создаваат нови, убави германско-македонски значајни пријателства. Неуморната наставничка Павлина Ѓоргиевска што го раководи Дополнителното училиште на мајчин македонски јазик со денови беше на штрех и кога конечно сè така успешно се заокружи, тогаш и таа можеше да здивне.

По сето она видено и чуено во Ведел-Хамбург, останува впечатокот на верувањето дека оваа прва голема и интересна манифестација - Презентацијата на Македонија, нема да биде и последна и нема да биде само во овој град и регија. Дотолку повеќе што на ваков начин се градат нови заемно почитувачки релации и пријателства, да не зборуваме за значењето на општата порака и закупната мисија.

6. НИЗ СТРАНИЦИТЕ ОД ПЕЧАТОТ *

ПРОЛЕТ

*Сончко жрее
пролетта иде
радосно, смеа*

*Итак ќе биде.
Коиченце бело
со лисџенце џеј
ќе измами џчелка
да собира мед.*

*Марина Сџојковска
4 оддел.*

ПРОЛЕТ ИДЕ

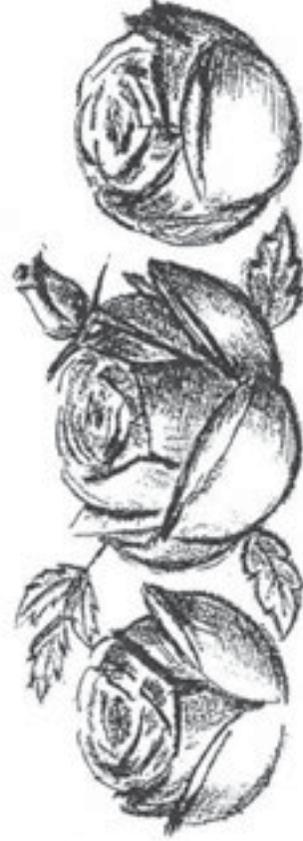
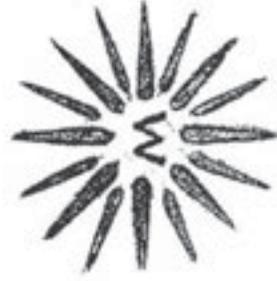
*Пролејта е убава
сонце џојло жрее,
џџица од јуџ иде
и црцори, лејта, џее.
Земјата се буди,
расцвејале дрвја,
Јаџликајта мавјта жлава
Јас сум - вели - џрва.*

*Аземина Ибрахими
7 оддел.*

* песничките и составите на учениците од Дополнителното училиште на мајчин јазик кои ги објавуваме во монографијата се извадени од весникот на училиштето "Татковино" како и лични творби што се специјално напишани за оваа прилика.

ТАТКОВИНА

ВЕСНИК НА МАКЕДОНСКОТО УЧИЛИШТЕ

БР. 4

ХАМБУРГ
1995

*Македонцијџе во
џросџорџџе на Клубоџџ, коџе
каџџе за одмор, разонода и дел
од секоџдневениоџџ живоџџ*

*Македончињаџџа, свеџџла
иднина на џриџаџелсџџвоџџо
и сорабоџџкаџџа на Македониџџа и
на Германиџџа*

МАКЕДОНИЈА

Јас сакам во
Македонија
да идам,
јас сакам,
Охрид, Скопје
да видам.
Со авион високо
да леџам,
и куќа наша
да ѝосејам.
Во Охрид
езерска ѝесна
да слушнам
и ѝојло сонце
да џушнам.
Ќе дојде мариј
шарени цвеќиња
ќе никнајќи
и раззеленејќи
дрвја
ќе бликнајќи.
Пролетјќи
ќе ја разбуди
земјата.
Мојата земја
Македонија.

Се радувам
да идам еднаш.
Кога ѝомислувам,
весел и среќен
сум веднаш.

Андреј Королиов
7 оддел.
Хамбург

Жарко Тодоровски: МОЕТО МАКЕДОНСКО СОНЦЕ

Сé почесто размислувам за Македонија. Во раното детство мислев дека во Хамбург е најубаво, бидејќи повеќе се дружев со германски деца. Кога почнав да го разбираам животот на печалбарите, нешто се промени во мене. Знам дека во Македонија сега има потешкотии, последниве неколку години. Меѓутоа кога треба да се вратиме од одмор, нешто ме влече да останам таму. Таму сонцето и луѓето ми ја топлат душата.

Павлина Јовановска:

ИМЕТО МАКЕДОНСКО ВЕЧНО ДА СЕ СЛАВИ

Родена сум во Хамбург. Моите родители се Македонци од Битола. Првите зборови ги научив на мајчиниот јазик. Родителите водеа доволно грижа, прво да го научам мајчиниот, македонскиот јазик, а потоа германскиот. Нивната неизмерна љубов кон Македонија ја всадија и во мојата душа. Го завршив и Дополнителното училиште на македонски јазик. Учам и живеам во Германија, но длабоко во мене гори желбата да живеам во Македонија. Моја животна определба е музиката. Мојата професорка по музика кај мене создаде незапирлива желба, да тргнам јасно по нејзиниот пат. Да станам музичар, професор по музика, да ги учам децата и на часовите да им раскажувам и за Македонија. Да им кажам дека сум Македонка и дека таа убава земја, своите таленти ги распрскала по светот за да го слават името македонско.

Горан Костадинов:

МАКЕДОНИЈА Е ВО МЕНЕ

Роден сум во Радовиш. Моите родители не оставија со сестра ми во Македонија, а тие дојдоа на печалба во Германија. Прв дојде татко ми, а потоа и мајка ми. Растев под топлото македонско

сонце и душата ми беше полна со радост. Таму завршив осмо одделение и кога мислев дека родителите ќе се вратат, татко ми дојде и без многу да ми објаснува ме доведе во Германија. Го регулира мојот престој, ми рече дека времињата се променија и јас овде ќе живеам. Бргу го научив германскиот јазикот и одев на училиште. Сакам да се оженам за Македонка, да се вратам и да живеам во Македонија. Таму за мене е најубаво. Убав е секој камен, секоја грутка земја од Радовишкото Поле.

Александар Колески:

НАПРЕД МАКЕДОНИЈО

Кога бев мал не можев да сфатам каде е подобро да се живее. Секое лето со родителите одев во Прилеп, родниот град на моите родители. Го запознав градот херој, неговите убавини и неговото историско, револуционерно минато. Во македонското училиште научив дека сме мал народ, но со голема и тажна историја. Научив за природните убавини и богатства на тоа балканско парче небо за кое соседите секогаш ги остреле своите заби. Во мене неосетно се будеше националната свест. Учествував на повеќе демонстрации за меѓународно признавање на Македонија. Каде и да сум ќе се борам за изградба на независна и суверена Македонија.

БОН: Средба со македонските клубови и црковни општини

ТАТКОВИНА

Татковино моја мила
раскошен цвећу во мај,
радосћ на моејто дејство,
најубав сончев сјај.
Планини, реки бистѐри,
иши правај раскошен лик.
Езера, бисери сјајни
џушкаат дејски вик.

Јасмин Рамадановски
8 оддел.

ТАТКОВИНО-МАКЕДОНИЈО

Татковино моја,
Татковино мила,
ке одлејам во џебе
ех да имам крила.

Ќе џо чекам лејтојто
коџа одмор има,
Јас џоџаш од радосћ
ке добијам крила.
И ке викнам џордо,

силно како џин
"Татковино, Македонијо,
иши си моја мајка,
јас сум џвојој син!"

Далибор Јаневски

МОЈА МАКЕДОНИЈО

Малечка на јуџ долу
меџу Вардар, Еџеј, Шар,
лежиш земјо мила,
мој најубав дар.

Низ џвоејто срце,
Вардар шуми џее,
а од мрачни времиња
џешки солзи лее.

Татковино, Македонијо,
џнездо мало мое.
Чувај ме Ти се молам
во срцејто џвое.

Елена Димчевска
6 оддел.

СОНОТ ЗА СКОПЈЕ

Една вечер сонував за мојот роден град Скопје. Сонот ме однесе во куќата на мојот другар Војкан. Си игравме заедно на неговиот компјутер. Играта беше многу интересна.

По извесно време излеговме на улицата за да си играме со другите деца. Сите се согласија да играме "жмурки".

Се растрчавме сите по улицата и секој бараше каде да се сокрие. Јас сакав да се сокријам малку подалеку и отидов зад кошот на соседната зграда. Кога трчев не видов дека во пресрет трчаше и едно куче, кое почна да лае и сакаше да ме гризне.

Кога сакав да побегнам на другата страна, исплашен од кучето, скокнав од креветот, ги отворив очите и видов дека тоа е само сон. Во тој момент татко ми ја отвори вратата и ми рече: "Ајде Ариф станувај, денес одиме за Скопје".

Наеднаш срцето ми заигра од радост. Ќе одиме во Скопје. Мојот сон ќе се оствари. Ќе се сретнам со моите другари. На мојата радост ќе нема крај.

Ариф Старова

4. оддел.

ДРУГАРСТВО

Мојата другарка се вика Лиле. Таа е многу добра и убава. Има црна коса, кафеави очи и топла насмевка. Кога одам на одмор во Македонија, таа е прва што ме дочекува. Нејзиното лице свети од радост. Секој ден сме заедно. Се шетаме низ селото, одиме во градот и на базенот,

Таа ме научи убаво да зборувам и да пеам македонски песни. Понекогаш одиме на пазар. Еден ден кога се враќавме од пазар заврна силен дожд. Почнавме да трчаме. Јас паднав. И си ја повредив ногата. Таа не ме остави сама. Ме зеде под рака и полека стигнавме дома. Мама беше загрижена зошто доцниме, но кога виде во што е работата се насмеа и двете не прегрна и рече: "Ти благодарам Лиле што ѝ помогна на ќерка ми. Вие сте вистински другарки и треба секогаш да си помагате."

Летото набргу одлета. Моравме да се поделиме со Лиле. Се поздравивме со насолзени очи. Јас се вратив во Германија, а таа остана во Македонија да ме чека до другиот одмор. Редовно се допишуваме. Таа ми пишува за Татковината, а јас за Либек. Едвај чекам да дојде летото и со мојата Лиле, пак да бидеме заедно.

Габриела Димчевска 8 оддел.

Либек

НА РИБОЛОВ КРАЈ ЕЗЕРОТО

Беше убаво сончево утро. Со Дени, мојот постар брат, отидовме на риболов на езерото кое се наоѓаше малку подалеку од нашиот стан. Кога стигнавме крај езерото, видовме дека неколку другари од брат ми веќе ловеа риби. Јас и Дени седнавме, ги наместивме јадиците за ловење и ги фрливме во езерото. Другарите на Дени веќе одамна беа дошле, но ништо немаа фатено. Тој ден риболовот не им одеше од рака.

Дени беше мајстор за ловење. По петнаесет минути тој фати еден голем крап од два килограми. На крајот, за јадицата на Дени едно подруго се фатија уште три пастрмки.

Бевме задоволни од риболовот и сакавме на ливадата покрај езерото да поиграме малку фудбал. Времето се промени. Сонцето се сокри зад облаците и почна да дува силен ветар, а потоа заплиска и дожд. Се налутив на времето, а и така бев малку во себе лут што Дени ги фати сите риби, а јас ни една.

Си помислив во себе: "Ах, сега да бев во Македонија, крај Охридското Езеро. Таму сигурно ќе грееше сонцето и сигурно ќе фатев неколку големи пастрмки."

Јовевски Мартин

Наставничката Павлина Ѓорѓиевска, раководител на Дополнителното училиште по мајчин македонски јазик за Хамбург, Бремен, Либек и Штаде, пружи извонредна помош во подготовката на оваа книга. Со огромната работа и упорност, таа е и најзаслужната што сегашните генерации Македончиња постигнуваат евидентни резултати во Дополнителното училиште, за што сведочат и овие нивни творби.

ЧОВЕКОЉУБИВА ПЕСНА

Ако е одвртано - ќе одвртеме,
ако е бавно ќе забрземе!

Ако е суша - ќе навадиме,
што е за градба - ќе го градиме!

Ако не запрат - не застануваме,
пред нас е патот, ќе патуваме!

Ако е темно - мрак ќе раскинеме,
со цвет и светлина сега ќе минеме!

Ако е лага - ќе ја осудиме,
зло ако биде - ќе го прокудиме!

Ако не нејќат - ние ќе сакаме,
ако не мразат - со цвет ќе враќаме!

Ако е слабо сили ќе смогнеме,
ќе се возвишиме и ќе помогнеме!

Ако е неслога - ние ќе сложиме,
ние ќе знаеме, ние ќе можеме.

Глигор Појовски

КОПНЕЖ ПО РОДНИОТ КРАЈ

Јас се викам Даниела. Живеам во Германија со моите родители и со сестра ми и брат ми. Имаме многу другарчиња овде, а меѓу нив е и една Вера. Дојде еден ден кај нас дома. Ги забележа книгите на македонски јазик, гледаше слики за Македонија, а слушаше и македонска музика. Ја гледав Вера како застана и со внимание ја слуша македонската музика. Се виде дека ѝ е пријатна. Сестра ми и брат ми како по обичај заиграа. Вера не чекаше долго. Заигра и таа. Игравме убаво македонско оро. Таа прво не можеше да фати чекор со нас, одеше напред-назад . . .

Потоа посака почесто да игра македонски ора. И не само тоа, таа се заинтересира за нашата култура, за нашиот македонски јазик. Сега ја учам да чита и да пишува. Се што учам од мојата наставничка по дополнителна настава по македонски јазик Павлина Ѓорѓиновска, го пренесувам и на мојата другарка.

- Ти си, Даниела, наш мал амбасадор - вели наставничката. - А јас, навистина, мојата татковина, убавата Македонија во срце ја носам.

Сега сум ученичка во седмо одделение. Одлично учам и многу ја сакам музиката и спортот. Би сакала да се допишувам со врзници од Македонија за да можам да учам многу повеќе за животот на младите таму, а јас ќе ви пишувам за ваму во Германија, можеби еднаш и ќе се сретнеме.

Даниела Годороска

ПОГОВОР

ЛУЃЕ, НАСТАНИ, ВРЕМИЊА

Дваесет годишниот јубилеј - гледан од аспект на историјата е многу кус, незначаен период. Меѓутоа, погледнат од аспект на идеата, мисијата и улогата на луѓето кои се собираат му даваат живот на тој Клуб, јубилејот е многу важен и многу значаен за сите нас .

Не е небитно времето во кое тој Клуб се формира, бурата на значителните настани, времето во кое бевме сведоци на раѓање и јакнење на нашата одговорност, гордост и национална самосвест. Во почетокот на своето работење нашите луѓе се наоѓаа на маргините на општествените настани во новата средина, одвај забележани. Со време, секој од нас со својот личен придонес, позитивен или негативен - со своето дејствување или едноставно, живеејќи во овие краеве, стана значаен фактор, носител на информации, белези, карактеристики, табиети на еден народ кој дотогаш беше своевидна енигма.

Најнапред замислен само како мало катче каде се наврќаше за една кратка средба со луѓе од родниот крај, на една чашка пијалок, за да се чуе македонскиот збор, тој постепено прерасна во вистинска матица, центар од каде потекнуваа идеите за многу активности важни за живеењето на Македонците. Во Хамбург и околината стана мост меѓу нас и Татковината, чувар на оните нешта кои ни помагаа да го сочуваме својот идентитет.

Многу е тешко во една богата културно-развиена средина да се дојде како претставник на една непозната, сиромашна, туѓа нација и при тоа да се сочува гордоста и радоста дека ти си точно дел од тој народ кој никој можеби не го знаел или и не сака да го знае.

Опстанокот во новата средина може да се одвива во две насоки: првата е целосно опкружување од своето, обид да се слееме со новата средина - целосна асимилација со помош на подредување, прилагодување и целосно прифаќање на нивниот јазик, платено со многу скапа цена - откорнување

од мајчиниот јазик, откорнување од своите обичаи, менталитет, национални белези, еден вид срам од сè она што би те идентификувало дека си туѓинец.

Овој начин на поведење најчесто го среќаваме кај подмладокот - децата од втората и третата генерација - гастарбајтери кои се или овде родени или како многу мали дојдени со родителите.

Вториот модел на опстанок е - целосно откажување од секој обид да се прилагодиме кон новата животна средина, познавањето на јазикот е минимално, доволно само за елементарните потреби, откажување од секаков контакт со претставници од новата средина или нивно сведување на минимум, што значи вчауреност исклучиво во својата средина. Се живее со своите сонародници, со своите празници, со настаните во Татковината, притоа постојано е присутен еден голем процент на комплексност - чувство на граѓани од втор ред, туѓинци, несакани. Со тоа се оневозможува секаква интеграција, со што животот се отежнува. Како последица на тоа се јавува и постепено продлабочување на јазот кој ги дели нашите луѓе од сите настани околу нив.

За жал, сите културни предности и богатства што оваа развиена средина ги нуди за нашиот човек, остануваат достапни - освен со исклучок на некои продукти на субкултурата кои се на границата на шундот и кои преку медиите

насилно се шират и кои го зафаќаат местото на вистинската култура.

ЗОШТО ДА НЕ МОЖЕ ДА СЕ ОСТАНЕ МАКЕДОНЕЦ ?

Зошто да не може да се остане Македонец?- со сета љубов и гордост за својот јазик, историја, Татковина, со срце наполнето со нашите прекрасни песни, свесни за големите културни богатства што се создадени на нашето тло, во исто време со жед да се впише сè она што може да ни го понуди оваа богата средина. Ако го научиме јазикот на Гете, Шилер, Томас Ман, стануваме само побогати. Со тоа ни станува достапна една од најголемите светски литератури. Ако си го отвориме срцето за во него да навлезе музиката на Бах или Бетовен, ќе станеме само посреќни, а квалитетот на животот ќе се зголеми, бидејќи среќата не е само во парите, лебот или престижот.

Некој ќе рече, немаме доволно подготовка за тоа. Мојам многу примери да наведам и да ве убедам во обратното. Само треба да се има добра желба - музиката наоѓа пат до секого, подготвеноста не е решавачка, а можностите се толку големи. Сте биле ли некогаше пред големите црковни празници во некоја од многубројните хамбуршки цркви каде се изведуваат големите хорски дела од Бах?

Велигден е на прагот - никогаш не е доцна да се почне.

За да се извојува победа, да се живее на овој трет модел - потребни се големи напори, работа со младината, децата. Потребна е голема умешноста за да не се даде отпор предизвикан од нашето големо инсистирање. Треба да не се заборави дека ним, на децата им е најтешко - желбата да се изедначат со своите врсници, соученици, ги тера да го прикриваат или негираат и она што им е најдраго - мајчиниот јазик - или своето потекло.

Како родители должни сме да им даваме голема поддршка, да го јакнеме нивното чувство на самоверба и сила, а во фамилијата да ги негуваме и традициите.

Во врска со сите овие размислувања, неопходно е да се осврнам на улогата на Клубот кој со својата дејност даваше многу голема поддршка точно во тие напори да се опстане во новата средина:

Идејата за организирање настава на македонски јазик;

(со комплименти од страна на авторите на оваа книга дека Љујка Хаџи Георгиева беше еден од најголемите поборници за формирање на училиштето).

- формирањето на фолклорната секција;
- организирање на сите празници,

презентирање изложби на ракотворби, кулинарски мајстории;

-квизови во кои се збогатуваа знаењата на нашите деца од областа на својата историја;

-организирање посети на поети, пејачи и сл.

Сето тоа го јакнеше нашето чувство на припадност, зачувување на својот идентитет. Од друга страна дејноста, пак, на Клубот како организатор на многу акции е важна за претставувањето на нашата држава - како во Хамбург, така и надвор од Германија (пример, патувањето во Брисел и учеството во мирните демонстрации за признавањето на Македонија.

Секавајќи се на сите овие настани не можам а да не ги споменам луѓето кои самопрегорно, пожртвувано, со сета љубов и срце, целата своја енергија ја даваа само за успех на Клубот.

Работата на Блаже Јовановски, Ангел Максимов, нивните сопруги Љупка и Анкица, учителите - Алексова, Јанев, Ѓоргиевска, Грујовски се само дел од луѓето без кои Клубот не ќе беше тоа во што се претвори.

Тоа се светли примери достоинствени за почитување и благодарност. Треба да напоменеме дека во работата на Македонскиот клуб "Илинден 1903", организираната настава на мајчин јазик наидувааше секогаш на добро разбирање кај надлежните германски власти.

Остануваат и неколку настани кои особено ми се врежани во сеќавањето. Еден од нив е кога екипата на ТВ Скопје под раководство на детскиот психолог Олга Мурџева-Шкарик снимаше серија емисии во пролетта 1988 за животот на децата на нашите луѓе вработени во странство.

Втората е во рајата есен 1991 кога сите живеевме со телото во Германија, но со срцето во Македонија.

Животот имаше свој специфичен ритам и кога ние од едните вести до следните, не пропуштавме ниту збор, туку во секој збор исчекувавме да чуеме што ли ќе се случи со нашиот народ. Ноќите беа застрашувачки - честопати не можев да си најдам место, како некој ранет свер ако навистина имаме душа, тогаш осетив како таа боли.

Третата е битката за признавање на суверена Македонија и патувањето на членовите на Македонскиот клуб "Илинден 1903" во Брисел за да земат учество во мирните демонстрации пред Европскиот парламент. Одеа карваните таму понесени од крилјата на големата идеја и од нашата песна, песната македонска која не престана ниту на одење ниту на враќање.

Во последниве години бројот на македонските студенти кои студираат на германските универзитети постојано се зголемува. Младинците кои имаат намера да се запишат, благовремено го

учат германскиот јазик и доаѓаат подготвени. Тоа е еден важен фактор кој многу придонесува на Македонија да ѝ се гледа со други очи. Само на музичката академија во Хамбург моментално се запишани 3 наши девојки - Паулина Јовановска, Милица Шкарик, Калина Мрмевска, а следните кандидати веќе се пријавени за приемните испити.

Во мојата неприкриена гордост и вљубеност во мојата Татковина - Македонија можеби некогаш одам и предалеку и некогаш сигурно иритирам, или пак ги терам да се замислат над своите патриотски чувства. За време на една свечена вечера каде бевме заедно со десетици Германци и една данска фамилија, разговорот се сврте како што и често бива околу Македонија. Јас толку се занесов во својот говор и раскажување за Македонија, се разбира поткрепувајќи го со илјада аргументи и поддржана од мојот сопруг кој не е Македонец, што не забележав дека вечерта се претвори во симпозиум за Македонија. Кога станавме да си одиме, Данецот бараше адреси и места каде што следниот одмор по секоја цена би го поминал во Охрид...

Нашата историја е наша гордост, љубовта ја даруваме а не ја криеме...

Љупка Хаџи Георгиева
Хамбург, 1998

*Публикацијата ја постојано да излезе од
печат следниве донајори и спонзори:*

MAT

Macedonian Airlines

Huttenstrasse 6, 40215 Dusseldorf
Tel. 99 49 211 370 685, 99 49 211 383 194
Fax 99 49 211 384 46519
Sita: DUSTOIN

Kurfuerstenstrasse 126/II. 10215 Berlin
Tel. 99 49 30 213 2003, 99 49 30 217 7362
Fax 99 49 30 218 5514
Sita: SXFTOIN

Glockengiesserwal 14, 0095 HAMBURG
Tel. 99 49 40 325 25 733, Fax 99 49 40 325 257 734
Flughafen Hamburg TERMINAL 3
Tel. 99 49 40 507 53 011

A Deutsche Ausgleichsbank

Anstalt des öffentlichen Rechts

91 000 Skopje
Makedonien
Tel. ++389 91 134236
Fax ++399 91 134260

Frische Markt Kostadinov

Petrstrasse 36a, 3609 Bielefeld
Tel. 05 21/37 65 7

КОРЧАК АНТОН

ГОРАН КОСТАДИНОВ

ДОБРЕ МИЦЕВСКИ

MAK-POINT

Ihr Handelspartner mit der Republik Makedonien

M. Jakovlevski

Kurfurstendamm 38
D 10719 Berlin

Tel. 030 883 85 49
Fax 030 881 58 49
Mobil. 0711 421 40 05

YUCAN
shopping center

СОДРЖИНА:

1. Вовед.....	9
2. Хроника на активностите.....	11
3. Успешен децениски развој.....	37
4. Младите на дело.....	63
5. Поговор.....	77

Издавач:

Книгоиздателство "МАКЕДОНСКА НСКРА" - Скопје

*

Фиданка Танаскова - Славе Николовски - Кайши
Македонски клуб "Илиден 1903" - Хамбург

*

За издавачот
Лидија Ивановска

*

Уредник
Дафинка Николовска

*

Компјутерска подготвока
Гордан Танасковски

*

Технички уредник
Стојан Блажевски

*

Печат
"ДЕ&ЈО" - Скопје

CIP - Каталогизација во публикација

Народна и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

061.237(=866:430.1-43.2)*1978/98*

МАКЕДОНСКИ клуб "Илинден 1903" Хамбург: 1978-1998 / (монографијата ја подготвија) Фиданка Танаскова, Славе Николовски-Катин. - Скопје:

Македонска искра, 1998 - 88 стр. : илустр. : 16 стр. колор

ISBN 9989-831-25-4

1. Танаскова, Фиданка 2. Николовски-Катин, Славе

а) Македонски клуб "Илинден 1903" (Хамбург) - 1978-1998

HAMBURG

RATHHAUS

